

FREMSTILLINGER AF MINORITETSETNISKE MÆND - ET KVALITATIVT STUDIE

KANDIDATSPECIALE 2020

KRIMINOLOGI 4. SEMESTER

KAROLINE BOLDING,

GRUPPE 7

VEJLEDER: MARLENE SPANGER

ANTAL ORD: 22.253

ABSTRACT

This master thesis examines how Danish men of ethnic minority is presented in selected policy and interviews and which presumptions underlies these representations. In this work it has also been crucial to examine elements presented to correlate with men of ethnic minority such as residential areas, Islam, cultural praxis and family life. The study has its starting point in Danish problematization of masculine ethnicity.

To separate and investigate the different representations intersectionality, hegemonic masculinity and racialization is used in the analysis. The use of intersectionality is mainly based on Kathy Davis and well as Dorte Staunæs and Dorte Marie Søndergaard and is included to make it possible to split up the assumed problems and categories in the documents and interviews and to understand what lies underneath these representations. The use of hegemonic masculinity is mainly based on Raewyn W. Connell and James W. Messerschmidt and it is used to understand the different descriptions of masculinity and how they vary. The use of racialization is mainly based on Peter Hervik and makes it possible to discuss whether or not a rhetoric is racist instead of focusing on whether or not a subject is *a racist*.

The analysis and the realm of understanding in the project is inspired by Carol Bacchi's post structural policy analysis "What's the Problem Represented to be". The use of both policy documents and interviews in the analysis are done following Bacchi's specifications. Because of the mix of documents and interviews in the analysis a methodological pluralism has been used. The study is based on the representations found in the policy documents and interviews.

The study concludes that the representation of men of ethnic minority is somewhat ambiguous though there is some common characteristic across the analysis of the policy analysis and the interviews. Hence, I conclude that the policies in general reduce the diversity in the group of men of ethnic minority whereas the interviews describe a big diversity between the men of ethnic minority. I conclude that some of the presumptions for this is that the group collectively is characterized as social marginalized, of being non-Danish and always understood as somewhat fundamentally *different* from the Danish people.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	5
PROBLEMFELT	5
PROBLEMFÖRMULERING.....	7
FORSKNINGSFELTET	8
<i>Könsforskning</i>	8
RACIALISERING.....	12
VIDENSRAPPORTER	13
KILDEOVERBLIK	15
LÆSEVEJLEDNING	16
TEORETISK RAMME	17
INTERSEKTIONALITET	17
HEGEMONISK MASKULINITET	18
RACIALISERING.....	20
METODEAFSNIT	23
METODEPLURALISME	23
HVAD ER "PROBLEMET"?	23
<i>Citationstegn</i>	25
<i>Poststructural Interview Analysis, PIA</i>	27
<i>Interviewets hvad og hvordan</i>	28
INTERVIEWGUIDE.....	28
BEGREBSAFKLARING	29
ANALYSENS KAPITEL 1	31
HANDLEPLANEN ÉT DANMARK UDEN PARALLELSAMFUND	31
<i>Problemrepræsentation</i>	31
<i>Heldigvis</i>	32
<i>Andethed</i>	34
<i>Naturligt overhoved</i>	35
<i>Protesten</i>	36
<i>Ikke-vestlig baggrund</i>	37
LOVEN OM OBLIGATORISK LÆRINGSTILBUD	38
<i>Problemrepræsentation</i>	38
<i>Danske sprog</i>	38
RAPPORTEN AKTUELLE UDFORDRINGER OG MULIGHEDER FOR FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING OG VOLDELIG EKSTREMISME I DANMARK.....	39
<i>Problemrepræsentation</i>	39
<i>Fra 2016 til 2019</i>	40
<i>Intersektionalitet</i>	41
DELKONKLUSION KAPITEL 1.....	41
ANALYSENS KAPITEL 2	43
MOHAMMED TODOROVAC	43
<i>Hvorfra</i>	43

"du bor ikke i Brønshøj"	44
Majoritetsetnisk slør	44
"er det den samme ting?"	46
Ansvar og kærlighed	48
JEPPE CHRISTENSEN	49
Hvorfra	49
"fodboldkampe og popcorn"	50
Profeten	51
Regulering	53
HENRIK KOKBORG	53
Hvorfra	54
Ufleksibel	54
Best practise	56
Kritik som springbræt	57
DELKONKLUSION KAPITEL 2	57
ANALYSENS KAPITEL 3	59
"OG HVAD VI ELLERS HAR"	59
DE MANGE ELLER DE FÅ	61
Hvem	62
ROLLEMODEL TÆNKNING	64
Profeten	66
FAMILIEN	67
Reduktion eller udvidelse	69
DELKONKLUSION KAPITEL 3	69
KONKLUSION	71
LITTERATURLISTE	73

Indledningsvist gøres der opmærksom på, at der i dette speciale gøres brug af citationstegn som Carol Bacchi argumenterer for i *Poststructural Policy Analysis: A Guide to Practice* (Bacchi, 2016). Dette uddybes nærmere i metodeafsnittet *Hvad er "problemet"?*.

INDLEDNING

PROBLEMFELT

Dette speciale vil jeg introducere med eksempler på, hvordan sociale "problemer" kommer til udtryk i to forskellige kontekster. Først præsenteres et uddrag fra Mads Ananda Lodahls bog *Upassende Opførsel* fra 2018 og dernæst et uddrag af den videnskabelige rapport *Kriminalitet og etniske minoriteter* skrevet af Trine R. Nielsen, Christian Klement, Sune Q. Jensen og Kathrine Vitus fra Aalborg Universitet i samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd (Lodahl, 2018; Nielsen et al., 2019b).

Upassende Opførsel er i den danske kønsdebat kendt for at udfordre eksisterende normer og at sætte spørgsmålstegn ved kønsstereotyper. I dette tilfælde forsøger Lodahl at besvare spørgsmålet: "Hvad er en mand?". (Lodahl, 2018). I 2015 blev Lodahl, sammen med fire andre kønsdebattører, bedt af avisen Politikken om at stille spørgsmål til den dengang nyansatte ligestillingsminister, Ellen Trane Nørby. Herunder ses et udklip af spørgsmålet fra Lodahl efterfulgt af ministerens svar:

"Der findes en gruppe mennesker i det danske samfund, som skaber store problemer, og jeg mener, det er på tide at tage bladet fra munden og gøre noget ved det. Det er ikke svært at udpege den gruppe af mennesker, der lægger det danske samfund allermest til last og koster samfundet flest penge og skaber mest frygt og problemer. Den gruppe, jeg taler om, er selvfølgelig mænd. Mænd står for stort set al vold, hadkriminalitet [...] Mit spørgsmål til ministeren er: Hvad vil ministeren gøre for at beskytte alle os andre mod mænd? Hvad vil ministeren gøre for at komme den politiske korrekthed til livs, der gør det umuligt at tale om tingene, som de er, uden at krænkede mænd forsøger at begrænse ytringsfriheden ved at tale om generalisering og diskrimination, selv om problemet er fuldstændigt stjerneklart?"

[Nørbys svar i Politikken:] Jeg synes, vi taler om problemerne, upåagtet hvilket køn og hvilken hudfarve de har. Mænd er overrepræsenteret i voldsstatistikken, det er et faktum. Men jeg tror altså ikke på, at ligestilling betyder, at alt skal være lige millimeter

for millimeter - vi er ikke ens. Vi er forskellige. Som mennesker og køn. Jeg tror ikke, at man skal gøre alting til kønsproblematikker...". (Lodahl, 2018, s. 64-67).

Lodahl lægger ud med at konstatere en stærk sammenhæng mellem kategorien "mænd" og kriminel eller anden form for uønsket adfærd. Derefter pointerer ministeren, at hun mener, at vi skal tale om "problemerne" uagtet af "køn" eller "hudfarve". Således lægger Nørby op til, at "køn", "hudfarve" og "kriminalitet" er et forbundet "problem". "Hudfarve" kommer i denne forbindelse til at repræsentere et subjekts raciale fremtoning, og ministeren skaber hermed en kobling mellem køn, kriminalitet og racial fremtoning. Denne udveksling tjener som et eksempel på, hvordan antagelser og problematiseringer kommer til udtryk gennem de måde vi fremstiller "problemer" på. Jeg vælger ikke at fremhæve dette for at gøre opmærksom på hverken Lodahl eller Nørby som personer, men som et relevant eksempel på, hvordan politik og kategoriseringer anvendes og reproduceres i forskellige kontekster.

Det andet eksempel ses i rapporten *Kriminalitet og etniske minoriteter* fra 2019. Her påpeges: "Kriminalitet begået af etniske minoriteter er et emne, som fylder meget i medierne og på den politiske dagsorden" (Nielsen et al., 2019b). Rapporten *Kriminalitet og etniske minoriteter* består af tre dele; en kortlægning af kriminalitet begået af etniske minoriteter, dernæst mulige årsagsforklaringer herpå, og til sidst eksempler på forebyggende indsatser. I første del konkluderes det blandt andet, at det i sig selv er en delkonklusion, at der i de sidste 13 år, kun er udgivet 12 studier der berører kriminalitet begået af etniske minoriteter. Herefter gøres der opmærksom på, at alle har forskellige grundlæggende forskellige metoder og definitioner, hvorfor ingen videnskabeligt kan sammenholdes (Nielsen et al., 2019a). Om sammenhængen mellem etnicitet og kriminalitet konkluderes det i rapporten:

"Det betyder, at vi forsigtigt – og med en stærk anbefaling om øget forskning – konkluderer, at etniske minoritetsunge formentlig er overrepræsenterede i kriminalitet i forhold til sammenlignelige etniske majoritetsunge, altså efter der statistisk er taget højde for en række væsentlige forskelle mellem de to grupper." (Nielsen et al., 2019a, s. 6)

Derefter beskrives det, at konklusionen primært gælder unge efterkommere fra ikke-vestlige lande. Det fremgår her, at målgruppen formegentlig begår mere kriminalitet end andre sammenlignelige unge. Det gøres dog klart, at det er en "forsigtig" konklusion, og at det bør undersøges yderligere.

Ovenstående er to eksempler på, hvordan "viden" kan konstituere sandhedsproblematiserede logikker - i dette tilfælde vedrørende kriminalitet og mænd med etnisk minoritetsbaggrund. Den sociale "viden" om at unge minoritetsetniske mænd er overrepræsenteret i kriminalstatistikken synes herudfra stærkere end den videnskabelige sammenhæng der kan undersøges. Denne "viden" og underliggende antagelser, ønsker jeg at undersøge nærmere i nærværende speciale.

PROBLEMFORMULERING

Ovennævnte undersøgelse foretages med udgangspunkt i følgende problemformulering:

Hvorledes fremstilles og problematiseres mænd med minoritetsetnisk baggrund i udvalgte politiske dokumenter og foretagne interviews, og hvilke antagelser ligger til grund herfor?

I dette speciale ønsker jeg at gå et skridt tilbage fra den "viden" og de logikker, som berøres i problemfeltet, for at undersøge hvordan mænd med minoritetsetnisk baggrund fremstilles, samt undersøge de bagvedliggende og implicite årsager til problematiseringen af disse mænd. Problemformuleringen besvares inspireret af den feministiske forsker Carol Bacchis analysetilgang "What's the Problem Represented to be" (benævnes herefter WPR-tilgangen) (Bacchi, 2016). WPR-tilgangens fokus er at undersøge, hvordan givet fremstilles som et "problem", og herunder at undersøge hvorledes dette er muligt. WPR-tilgangen og hvordan denne inspirerer specialet, vil jeg berøre i metodeafsnittet *Hvad er problemet*. Til at undersøge fremstillinger af mænd med minoritetsetniske baggrund vil jeg som analytisk redskab gøre brug af begreberne intersektionalitet, hegemonisk maskulinitet samt racialisering og etnicitet. Disse vil således agere teoretisk ramme for specialet og beskrives yderligere i afsnittet *Teoretisk ramme*.

FORSKNINGSFELTET

Specialet har fokus på, hvordan fremstillinger af mænd med minoritetsetniskbaggrund er konstitueret i udvalgte politiske dokumenter og foretagne interviews. Der arbejdes således i et tværfagligt forskningsfelt, hvor kønsforskning og raceforskning kombineres. Med udgangspunkt i kønsforskning vil analysen inddrage begreberne intersektionalitet og hegemonisk maskulinitet. I forhold til racialisering er fokus i specialet på *nyracisme* i form af racistisk retorik. Specialet vil bidrage med et nuanceret perspektiv på mænd med minoritetsetniske baggrund, hvilket eksempelvis kommer til udtryk ved, at specialet både undersøger politiske dokumenter samt interviews med subjekter der har en praksisorienteret tilgang til feltet. Praksisorienteret tilgang vil blive specificeret i afsnit xx. Min indføring i forskningsfeltet har omfattet et bredt udsnit af forskellig typer forskning og litteratur. Herunder gennemgås den forskning og litteratur, der har været med til at danne forståelsesrammen forud for specialet. Jeg vil dele forskningen og litteraturen op i henholdsvis kønsforskning, racialisering og vidensrapporter.

KØNSFORSKNING

Kønsforskning har generelt fokus på kønslige magtforhold, samt hvordan køn og andre kategoriseringer kan bidrage til at forstå og forklare sociale positioner. Kønsforskning er et bredt og omdiskuteret felt, blandt andet fordi det er en tværfaglig disciplin, og fordi kønsforskning metodisk favner bredt og kan inddrages i mange forskellige slags forskningsfelter. Kønsforskningens kompleksitet tydeliggør Nina Lykke eksempelvis i indledningen til hendes bog *Kønsforskning – en guide til feministisk teori, metodologi og skrift*:

”I bogen lægger jeg vægt på at forklare og give overblik. Men jeg ser det også som en vigtig pointe at betone en anti-kanon synsvinkel og understrege teoretisk diversitet og metodepluralisme. Jeg anskuer teorier og metodologier som momenter i tid og rum, og ikke som universelt givne størrelser. Desuden betragter jeg det som et vigtigt træk ved kønsforskningen, at den låser faste og stereotype forestillinger om køn og videnskab op. Alt dette fordrer i mine øjne også en problematisering af kanondannelse som noget, der potentielt eller reelt er elitært og konserverende. Derfor har jeg valgt at understrege, at det, du som læser finder i denne bog, er en guide til et kundskabsfelt, præget af mangfoldighed, fluktuation og forandring. Der er tale om et felt, der ser helt anderledes ud end de billeder af monologisk ensretning og håndhævelse af én form for politisk korrekthed, som gængse fordomme tillægger feminisme og kønsforskning. Ensretning

hører kønskonservatismen til; kønsforskningen derimod vil bryde med stereotyper og forestillinger om enshed.” (Lykke, 2006b, s. 11).

Med uddraget ovenfor opridses Lykke kønsforskning som en disciplin, der er præget af problematiseringer, forandringer og redefineringer. Et eksempel på kønsforskningens kompleksitet findes i Lykkes kapitel *Intersektionel kønsteori*, hvor hun gør opmærksom på, at mænds hegemoni ikke automatisk vil placere mænd som værende mere privilegerede end kvinder. Dette kan forstås som en redefinering eller en præcisering af begrebet hegemonisk maskulinitet set i lyset af tidligere udlægninger, hvor netop hegemonisk maskulinitet, altså maskulinitetens dominans, har dannet grundlag for en forståelse af mænd som udelukkende mere privilegerede end kvinder. Lignende redefinering af hegemonisk maskulinitet findes i Anne-Dorthe Christensens tekster. I *Maskuliniteter, magt og intersektionalitet* bruger hun eksempelvis intersektionalitet som analytisk redskab til at belyse, at mænd ikke nødvendigvis har gavn af patriarkalske dominansstrukturer (Christensen, 2019). I den forbindelse gør hun opmærksom på overrepræsentationen af mænd i toppen af samfundet, men ligeledes af mænd i bunden af samfundet.

I forlængelse af ovenstående har Dorthe Staunæs og Dorte-Marie Søndergaard bidraget med et perspektiv på intersektionalitet (Staunæs & Søndergaard, 2006). Her understreger de relevansen i at undersøge både minoriteten og majoriteten. Dette gør de ud fra en forståelse af, at *hvem* der befinder sig i en privilegeret position, afgøres i specifikke kontekster, hvorfor det er væsentligt at undersøge kontekster. I den forbindelse beskriver de, den *førstehed* som majoriteten besidder, og *andethed* som en minoritet besidder, og de gør opmærksom på, hvordan førsteheden kan bidrage til at belyse andetheden. Første- og andethed vil yderligere blive belyst i teoriafsnittet *Intersektionalitet*. Første- og andethed, og ikke at tage disse for givet, har også Sune Q. Jensen, Anne-Dorte Christensen og Jeppe F. Larsen beskæftiget sig med (S. Q. Jensen et al., 2018). Heri beskriver de, hvordan minoritetsetniske mænd udgør et blindt punkt i kønsforskningen, og understreger i den forbindelse med udgangspunkt i intersektionalitet, hvordan mænd ikke nødvendigvis har en privilegeret position. Således bidrager de blandt andet med et fokus på, at førstehed og andethed ikke kun er bundet op på køn, men ligeledes andre kategoriseringer, i dette tilfælde etnicitet. Christensen og Jensen nuancerer ligeledes mænds position i en artikel fra 2001, hvor de gør opmærksom på intersektionalitet som et ikke-additiv princip (Christensen & Jensen, 2011). Det vil sige, at intersektionalitet opstår i et komplekst samspil

mellem kategorier, der påvirker hinanden på kryds og tværs i konkrete sammenhænge, hvorfor kategorier ikke 'bare kan adderes'. Dette bakker således op om argumentet om, at det ikke er givet, at minoritetsetniske mænd på trods af deres position som mænd er mere privilegerede end minoritetsetniske kvinder.

Kombination

Kønsforskning har et kompleks udvalg af begreber og tilgange, som lægger sig op ad hinanden. En af de kønsteoretiske diskussioner der udspringer heraf, er hvorledes intersektionalitet og hegemonisk maskulinitet er forenelige. Denne er opstået da de oprindeligt har forskellige udgangspunkter og forståelser af hvordan magt konstitueres. I denne forbindelse er det relevant at inddrage Christensen og Jensens tekst *Combining hegemonic masculinity and intersectionality* (Christensen & Jensen, 2014). Denne bidrager med et teoretisk perspektiv, der beskriver og argumenterer for, at intersektionalitet og hegemonisk maskulinitet ikke nødvendigvis er hinandens modsætninger, og hvordan de netop kan komplimentere hinanden i undersøgelser. Således argumenterer de for, at man må bruge intersektionalitet i en givet undersøgelse til at undersøge og forstå en givet position, og dernæst kombinere med begreber fra hegemonisk maskulinitet for at forstå hvordan maskulinitet har betydning for givet position. Kombinationen af intersektionalitet og hegemonisk maskulinitet bliver underbygget af Helle Bjerg. Bjerg bruger intersektionalitet og hegemonisk maskulinitet som analytiske greb til at undersøge, hvordan en mands erindringer fra folkeskoletiden kan dekonstrueres og forstås gennem sociale kategoriseringer (Bjerg, 2013). Kategoriseringer bliver yderligere specificeret under afsnittet *Teoretisk ramme*. På baggrund af ovenstående eksempler tydeliggøres det, hvordan de to begreber kan komplimentere hinanden. Et andet eksempel er Dorthe Staunæs, der bruger køn og race til at undersøge og forklare interviews foretaget i en folkeskoleklasse. Her dekonstruerer hun blandt andet den pakistanske elev Wahids *andethed* (Staunæs, 2003). Således viser hun, at kønsforskning er en disciplin der ved at tage udgangspunkt i køn, kan inddrage andre kategoriseringer såsom race, etnicitet og klasse.

I forlængelse af ovenstående berører Raewyn W. Connell og James V. Messerschmidt også hegemonisk maskulinitet i en artikel fra 2005. Heri reformulerer de hegemonisk maskulinitet og gør opmærksom på dele af den hegemoniske maskulinitet, der bør kasseres, men også dele som bør bevares og reformuleres. Heri beskriver Connell og Messerschmidt eksempelvis et fokus på den relation og

det samspil, der sker mellem lokale, regionale og globale maskulinitetsforståelser og -praksisser og på hvordan dette er afgørende at fastholde (Connell & Messerschmidt, 2005). Eksempelvis fremhæves sport som et eksempel på regional- og lokale hegemoniske maskuliniteter, der er afhængige af hinanden:

” In Western societies, practice at the local level—such as engaging in professional sporting events—constructs hegemonic masculine models (e.g., “star athletes”) at the regional level, which in turn affect other local settings. Research on secondary schooling provides a paradigmatic example, indicating that successful participation in sport often is a salient hegemonic masculine practice in this particular local setting.”
(Connell & Messerschmidt, 2005, s. 850)

Her fremhæves det, hvordan regionale og lokale hegemoniske maskuliniteter i sportens verden er afhængige af hinanden, hvilket er et eksempel på samspil mellem maskulinitetsniveauerne.

Som beskrevet ovenfor er kønsforskning en disciplin, som tager udgangspunkt i køn, men som rummer andre sociale kategorier. Dette ses eksempelvis i Shahin Geramis undersøgelse, der inddrager kultur og religion. Her undersøger han islamistiske og muslimske maskuliniteter. Han skelner mellem *islamistisk maskulinitet*, som er baseret på fundamentale bevægelser og vestlige medier - modsat *muslimsk maskulinitet*, der baseres på virkelige mænds kønsidentiteter skabt på tværs af nationalitet, etnicitet og klasse (Gerami, 2005, s. 453). Således bruger de kønsforskning til at undersøge og præcisere religiøse og kulturelle forhold. Et andet eksempel er William Marsiglio og Joseph H. Pleck, der fremhæver, at ikke-hvide mænds faderrolle ikke kan adskilles fra samspil mellem henholdsvis kultur, baggrund, institutionel racisme samt marginaliserede statusser. Hermed bruger Marsiglio og Pleck kønsforskning til at understrege hvordan forskellige roller og positioneringer er afhængige af hinanden (Marsiglio & Pleck, 2005). Messerschmidt belyser samspil mellem maskuliniteter og kriminalitet. Han gør i den forbindelse blandt andet opmærksom på, hvordan det er væsentligt at undersøge, hvilke maskuliniteter der ikke gør kriminalitet, for at kunne undersøge hvordan de typer adskiller sig fra de der gør kriminalitet. Således formår han at koble kønsforskning og kriminologi og potentielt lægge op til kønnet kriminalitetsforbyggelse (Messerschmidt, 2005).

Ovenfor opridses udvalgte aspekter af og eksempler i feltet af kønsforskning. I dette speciale trækker jeg på ovenstående, som baggrund for dét felt specialet skrives ind i. Derudover trækkes der på den videnskabsforståelse, der ses eksemplificeret her, hvor "viden" er kontekstafhængig og er et resultat af sociale konstruktioner.

RACIALISERING

Forskning i race er ligesom kønsforskning et tværfagligt forskningsfelt. Historisk har forskning i race eksempelvis været overvejende naturvidenskabeligt, hvor det er forsøgt at distancere racer fra hinanden. I nyere tid er forskning i race dog i overvejende grad humanistisk eller samfundsfaglig, og har fokus på hvorledes eksempelvis strukturer er racistiske eller lovgivninger har racistisk retorik. Racistiske retorik vil jeg uddybe nærmere under *Teoretisk ramme*. Herunder berører jeg kort et par eksempler på forskning i race som er med til at skabe den forståelsesramme specialet vil lægge sig op ad.

David Skinner behandler i teksten *Racialized futures: Biologism and the Changing Politics of identity* race og etnicitet samt biologi og videnskab. Her tydeliggør han videnskabelig racisme, som har været grundlæggende for racisme i det 19. århundrede. Han beskriver, hvordan det er en almindelig antagelse, at videnskab efter det 19-århundrede ikke har haft betydning for racistisk tænkning. I den forbindelse gør Skinner opmærksom på, hvordan begrebet *biologi* er blevet inddraget i debatten, og hvordan dette på mange måder har samme udfald som videnskabelig racisme. Et eksempel på inddragelsen af *biologi* i nyere tid er for eksempel et fokus på undersøgelse af DNA og hvilke etniciteter der kan spores heri. Således beskriver Skinner, hvordan debatten om *biologi* åbner gamle diskussioner omkring ens- og forskellighed op, og hvordan disse diskussioner er med til at skabe en social virkelighed om racetænkning (Skinner, 2006). Denne sociale virkelighed i forhold til race beskriver Rikke Andreassen også. Hun undersøger med udgangspunkt i udstilling af ikke-hvide mennesker i Zoologisk Have i Danmark frem til 1910, hvordan race og seksualitet repræsenteres og udstilles (Andreassen, 2012). Heri tydeliggør hun, hvordan de historier der fortælles og socialt accepteres, er med til at skabe den virkelighed, subjekter forstår. I teksten viser Andreassen hvordan racisme er strukturelt, modsat individfokuseret. Strukturel racisme berører Sara Ahmed også med teksten *On Being Included*. Her gør Ahmed opmærksom på, at alle former for magt, ulighed og dominans er in-

stitutionelt skabte og dermed ikke individuelle (Ahmed, 2012). Hermed vil al racetænkning på den ene eller anden måde være et resultat afledt af sociale strukturer og ikke individer.

I dansk sammenhæng er rapporten *Kriminalitet og etniske minoriteter* et eksempel på en empirisk undersøgelse af etnicitets- eller racetænkning (Nielsen et al., 2019a). Rapporten er skrevet i tre dele. Først sammenholdes den forskning, der allerede eksisterer om den faktiske sammenhæng mellem kriminalitet og personer med minoritetsetniskbaggrund, dernæst gennemgås årsagsforklaringer på en given sammenhæng, og sidst fremhæves eksempler på etnisk kriminalitetsforebyggelse. Herunder opridses rapporten hovedpointer fra delrapport et om den statistiske sammenhæng:

- ”Trods metodisk usikkerhed og variation er det sandsynligt, at voksne under 30 år med etnisk minoritetsbaggrund i ukendt omfang er overrepræsenterede i kriminalitetsstatistikken.
- Overrepræsentationen falder betragteligt, når der kontrolleres for en række relevante og tilgængelige baggrundsvariabler.
- Unge med minoritetsbaggrund, som begår kriminalitet, er ikke mere kriminelle end andre sammenlignelige unge i Danmark
- Overrepræsentationen gælder indtil en vis alder. Når mændene når 24-29-årsalderen, så udlignes forskellen i kriminalitetsniveau for alle grupper og inden for alle kriminalitetsformer” (Nielsen et al., 2019b, s. 2)

Ovenstående uddrag tydeliggør, at der er en vis sammenhæng mellem minoritetsetniskbaggrund og kriminalitet, men at denne ikke er markant. I kraft af at unge med minoritetsetniskbaggrund således ikke er markant mere kriminelle end andre sammenlignelige danske unge, kunne det tyde på, at det i højere grad er de unge vilkår, og ikke etniciteten i sig selv, der er afgørende for hvorledes unge er kriminelle.

VIDENSRAPPORTER

I min dækning af eksisterende viden er jeg stødt på rapporter, der ikke kan klassificeres som forskning, men som har været givende for at forstå feltet i dansk kontekst. Disse vil jeg kort berøre herunder. SFI (nu VIVE) udgiver løbende undersøgelser, hvor målgruppen er etniske minoriteter. I 2007

udgav de eksempelvis rapporten *Fædre, sønner, ægtemænd - Om maskulinitet og manderoller blandt etniske minoritetsmænd*, og heri konkluderes det om minoritetsetniske fædres rolle:

”Alle mændene i undersøgelsen udtrykker, at de er prægede af deres dobbelte kulturelle tilhørsforhold, men vægtningen af dem varierer. [...] Dermed skaber mændene nye, hybride måder at ’gøre’ maskulinitet og familie på, hvor ’traditionelle’ og ’moderne’ elementer sammenblandes på nye måder.”(T. G. Jensen & Liversage, 2007, s. 8)

Således lægges her fokus på en nuance af maskulinitet og minoritetsetniske mænds kulturelle forhold. Især dét at undersøgelsen lægger vægt på, at *alle* i undersøgelsen udtrykker dette, skaber en fremstilling af en stor samlet gruppe af etniske minoriteter, der lever med et dobbelt tilhørsforhold og alternative måder at gøre maskulinitet på. I 2014 udgav Als Research tilsvarende rapporten *Kønsroller og social kontrol blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund*, hvori der blandt andet konkluderes:

”Undersøgelsen viser, at unge med ikke-vestlig minoritetsbaggrund – og især unge kvinder – oplever at være udsat for kønsrolleforventninger og former for social kontrol, som i udpræget grad begrænser deres selvstændighed, bevægelsesfrihed, seksualitet, trosfrihed og sociale liv”. (Følner et al., 2014)

Denne rapport fremstiller derimod en kønslig opdeling af gruppen, hvoraf kvinderne er præget af begrænsninger på mange niveauer. Således skabes en kønslig opdeling, hvor unge kvinder oplever at være udsat for gennemgående dominans. I 2019 udgav Als Research ligeledes en rapport med udgangspunkt i samme målgruppe dog med andet fokus. Denne hedder *Maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling - særligt blandt minoritetsetniske mænd* (Følner et al., 2019). Her konkluderes blandt andet:

”Langt størstedelen af de minoritetsetniske mænd har *overvejende* ligestillingsorienterede holdninger. [...] Der findes dog mindretal i alle fire grupper – og særligt blandt minoritetsetniske mænd – som giver udtryk for mere traditionelle, patriarkalske og/eller ikke-ligestillingsorienterede holdninger.” (Følner et al., 2019, s. 21)

Denne bakker således ikke op om fremstillingen af én samlet gruppe af mænd, men fremstiller derimod en todeling af minoritetsetniske mænd. Disse eksempler ses og forstås som eksempler på, at der er et fokus på at undersøge minoritetsetniske subjekters kønsroller. Derudover er disse eksempler på undersøgelser, der kan bidrage til fremstillinger om minoritetsetniske subjekter.

KILDEOVERBLIK

Nærværende speciale vil besvare problemformuleringen ved at undersøge seks kilder. Heraf er tre af kilderne politiske dokumenter, og tre er kvalitative interviews gennemført telefonisk i løbet af marts og april måned 2020. De politiske dokumenter agerer eksempler på, hvordan den politiske diskurs fremstiller mænd med minoritetsetniske baggrund. Interviewene repræsenterer subjekter, der på den ene eller anden måde er og/eller arbejder praksisorienteret med målgruppen og disse agerer som eksempler på, hvordan mænd med minoritetsetniske baggrund fremstilles i en praksisorienteret sammenhæng. Hvad de respektive interviews vil repræsentere i specialet, berøres under analysens kapitel to under afsnittet *Hvorfra*. De politiske dokumenter består af henholdsvis regeringens handleplan *Ét Danmark uden parallelsamfund - ingen ghettoer i 2030* fra 2018, loven *Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder* fra 2018 og rapporten *Aktuelle udfordringer og muligheder for forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme i Danmark* udgivet af Certa Intelligence and Security i 2019. Herefter bliver kilderne henvist til som henholdsvis handleplanen (Regeringen, 2018a), loven (Obligatorisk læringstilbud, 2018) og rapporten (Certa Intelligence & Security, 2019). Rapporten bliver forstået og behandlet i analysen som et politisk dokument selvom afsenderne er apolitiske og uafhængige, fordi rapporten afsluttes med at opremse anbefalinger til det nationale arbejde med forebyggelse af radikaliserings. Interviewene er foretaget af undertegnet med henholdsvis Mohammed Todorovac (bilag 1), Jeppe Christensen (bilag 2) og Henrik Kokborg (bilag 3) og er vedlagt som bilag. Herefter vil interviewene blive refereret til ved informantens efternavn.

LÆSEVEJLEDNING

Jeg gennemgår i det følgende specialets forsatte opbygning. Først gennemgås der i afsnittet *Teoretisk ramme* de tre teoretiske retninger, som vil blive brugt gennemgående i analysen; *intersektionalitet*, *hegemonisk maskulinitet* og *racialisering*. Herefter vil metodeafsnittet komme ind på metodepluralisme, WPR-tilgangens analysestrategi og interviews som metode. Derefter vil en kort præcisering af forbindelsen mellem etnicitet, race, islam, udsatte boligområder, ikke-vestlig og etnisk minoritet berøres i begrebsafklaringen. Dernæst følger selve analysen, der består af tre dele. Analysens kapitel et undersøger udvalgte politiske dokumenters fremstilling af minoritetsetniske mænd, og elementer der forbindes hertil. Først behandles handleplanen, dernæst loven og sidst rapporten (Obligatorisk læringstilbud, 2018; Certa Intelligence & Security, 2019; Regeringen, 2018a). Analysens kapitel et afsluttes med en opsamling i form af delkonklusion et. Herefter følger analysens kapitel to, Denne undersøger de tre interviews, der er foretaget i forbindelse med speciales udarbejdelse, og behandler fremstillinger af minoritetsetniske mænd og elementer, der forbindes hertil. Analysens kapitel to vil ligeledes blive afsluttet med en delkonklusion. Analysens sidste kapitel, kapitel tre, sammenholder tematisk elementer berørt i kapitel et og to, og diskuterer fremstillingerne heri. Først berører kapitel tre koblingen mellem social udsathed og etnicitet, kultur, islam samt den minoritetsetniske familie. Kapitel tre afsluttes med delkonklusion tre. Efter analysens kapitel tre følger en samlet konklusion på problemformuleringen.

TEORETISK RAMME

Analysen vil gøre brug af tre teoretiske retninger, der sammen vil danne den teoretiske ramme, som specialet trækker på. Jeg vil i det kommende afsnit redegøre for disse teorier, og gennemgå med hvilken hensigt den teoretiske ramme er valgt. Rammen består af henholdsvis *intersektionalitet*, *hegemonisk maskulinitet* og *racialisering*. Jeg har overvejende arbejdet induktivt, hvor jeg i kraft af enkelttilfælde og cases ser en virkelighed, for bagefter at bruge teori til at forklare og undersøge kilder. Således vil den teoretiske ramme bruges til at undersøge og forstå hver enkelt empirisk kilde, samt for at undersøge, om der teoretisk kan udledes et mønster på tværs af empirien.

INTERSEKTIONALITET

Gennem specialet vil intersektionalitet være et gennemgående analytisk greb. Brugen af intersektionalitetsbegrebet bygger på Kathy Davis' tekst *Intersectionality as buzzword - A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful* fra 2008 (Davis, 2008), Nina Lykkes kapitel *Intersektionel kønsteori* fra 2006 (Lykke, 2006b), samt Dorthe Staunæs og Dorte Marie Søndergaards artikel *Intersektionalitet - udsat for teoretisk justering* fra 2006 (Staunæs & Søndergaard, 2006). Davis' tekst bidrager med en grundlæggende gennemgang af intersektionalitet samt et bredt perspektiv på teorien i en feministisk sammenhæng, hvor Lykke samt Staunæs og Søndergaard bidrager med en mere kritisk historisk tilgang til intersektionalitet. I forlængelse af Staunæs og Søndergaard forstår jeg intersektionalitet som et begreb, der undersøger det, der foregår imellem sektioner og dermed som et øjeblikbillede af, hvordan respektive kategoriseringer og magtforhold påvirker subjektets position. Idét er positioner dynamiske og meningen findes i kontekstafhængige skæringspunkter (Staunæs & Søndergaard, 2006).

Intersektionalitet er i sin enkelhed et begreb, der belyser, at ikke kun ét forhold skildrer og definerer et subjekts position i samfundet, men derimod en række forhold. Dermed er et subjekts position i samfundet formet af dets flere sociale kategorier og identiteter. Davis beskriver, hvordan intersektionalitet baseres på samspillet mellem køn, race, etnicitet, klasse, seksualitet og diverse andre kategoriseringer, der til sammen gør, at subjekter har forskellige magtpositioner i livet. Davis beskriver mere konkret, hvordan kvinders klasse, race og køn skaber marginalisering og undertrykkelse for dem i samfundet, og hvordan disse forhold resulterer i, at respektive kvinder har forskellige sociale og materialistiske muligheder i livet (Davis, 2008). I forlængelse heraf er det ved at bruge begrebet interse-

ktionalitet muligt at undersøge hvordan og hvilke kategorier, der indvirker på hinanden. Et eksempel herpå er hvordan race er kønnet.

Davis tager udgangspunkt i kategorien *kvinde*, ligesom intersektionalitet historisk har gjort. Herunder har flere teoretikere i mellemtiden vist, hvordan intersektionalitet ligeledes kan belyse intersektionalitet hos mænd (Christensen, 2019; S. Q. Jensen et al., 2018). I forbindelse med debatten om hvilket køn der undersøges, beskriver Lykke, hvordan mænd historisk har været udgangspunkt for al forskning og dermed har manden været lig med *menneske* (Lykke, 2006b, s. 119). I dette forstås den hvide heteroseksuelle, middelklasse mand som udgangspunktet eller nulpunktet, hvorfra hver en analyse starter. Modsat ses kategorierne; kvinder, fattige, queer samt ikke-hvide som har og er det andet, det anderledes, som skulle undersøges (Lykke, 2006b, s. 104). Denne distancering mellem hvilke kategorier, der undersøges, og hvilke der er de "normale", beskriver Staunæs og Søndergaard med *første- og andethed* (Staunæs & Søndergaard, 2006, s. 51). Således har der historisk været fokus på at undersøge andetheden, det ikke-normale. Ifølge Staunæs og Søndergaard må man, ud fra en Michel Foucault inspireret magtmagtforståelse, arbejde ud fra en majoritetsinkluderende tilgang, der netop også undersøger førsteheden, de der er flest af, og dermed også dem der typisk giver magt. Idet vil en analyse undersøge flere og flydende kategoriseringer og derigennem ikke accepterer førsteheden som det givet. Således er mænd også kønnede væsner, og de må analyseres derudfra. Idet vil andetheden være i konstant bevægelse. Med andre ord beskriver Lykke: "Det gælder altså om at kritisere, problematisere og dekonstruere konstruktioner af intersektioner, der indtager hegemoniske positioner og påberåber sig at repræsentere det givne, uantastelige, selvindlysende, normale." (Lykke, 2006b, s. 120). Gennem problemformuleringens fokus på at undersøge grundlæggende antagelser søger specialets analyse at dekonstruere elementer, der skaber førsteheder og andetheder.

HEGEMONISK MASKULINITET

Ud over intersektionalitet vil begrebet *hegemonisk maskulinitet* også være en del af den teoretiske ramme. Dette med henblik på at dekonstruere og undersøge maskulinitet som en andethed. Hegemonisk maskulinitet blev fremstillet af Raewyn Connell i 1995 og teoretiserer inden for maskulinitetsforskning den mest eftertragtede 'måde' at være mand på, samt hvordan andre maskuliniteter forholder sig til dette (Connell, 1995). I specialet anvendes hegemonisk maskulinitet som et analytisk greb til at udfordre, undersøge og forstå de kønsopfattelser og -mønstre som fremstilles i udvalgte

kilder. I den forbindelse skal det fremhæves, at hegemonisk maskulinitet er et foranderligt begreb, og at de forståelser, mønstre, hierarkier og dynamikker der undersøges, altid er afhængige af den specifikke kontekst.

Min brug af hegemonisk maskulinitet vil overvejende bygge på Raewyn R. Connell og James W. Messerschmidts bidrag *Hegemonic Masculinity – Rethinking the concept* fra 2005 (Connell & Messerschmidt, 2005). Heri beskrives hegemonisk maskulinitet grundlæggende som todelt henholdsvis som intern og ekstern hegemonisk maskulinitet. Den interne beskrives som værende den mest eftertragtede ”måde at være maskulin på”, og dette ”ideal” forholder og retter andre maskuliniteter sig ind efter. Ekstern hegemonisk maskulinitet forholder sig i højere grad til bevægelsesmønstre, der tillader mænds dominans over kvinder (Connell & Messerschmidt, 2005, s. 844). Analysen gør overvejende brug af af intern hegemonisk maskulinitet. Overordnet argumenterer Connell og Messerschmidt for, at hegemoniske maskuliniteter repræsenterer måder, hvorpå mænd positionerer sig selv diskursivt, og at det er muligt for mænd at adoptere eller distancere sig til specifikke maskuliniteter, alt efter hvad der er mest favorabelt i given kontekst. Hegemonisk maskulinitet betragtes som normativ, og vil dermed for subjektet være en selvfølgelighed, forventelig og efterstræbelsesværdig (Connell & Messerschmidt, 2005, s. 832). Connell og Messerschmidt gør opmærksom på, at hegemonisk maskulinitet ikke baseres på enkel og afklaret dominans, men derimod et hegemonisk mønster dannet af dominanshierarkier som er komplekse og kontekstafhængige. Herunder på både lokale, regionale og globale niveauer, hvilket Connell og Messerschmidt beskriver som *maskulinitetsgeografi* (Connell & Messerschmidt, 2005).

Connell og Messerschmidt tydeliggør med begrebet *maskulinitetsgeografi*, at maskulinitet ikke er ét fastlåst koncept, som opleves ens for alle. Eksempelvis konstrueres maskuliniteter *lokalt* ansigt til ansigt i familier, organisationer eller andre direkte miljøer og arenaer. *Regionalt* konstrueres det derimod på kulturelle eller nationale niveauer typisk gennem politisk eller diskursivt. Slutteligt beskriver Connell og Messerschmidt det *globale* niveau, som konstrueres på diverse transnationale niveauer eksempelvis gennem sport eller film. Herefter fremhæver de, at alle tre typer påvirker og er afhængige af hinanden, og at hidtil forskning modsat forventningen viser, at lokale og regionale maskulinitetsforståelser og -hierarkier er mere afgørende for subjektet end globale (Connell & Messerschmidt, 2005, s. 849). Jeg gør i specialet brug af hegemonisk maskulinitet til at undersøge

kategorien *mand* som en kategori, der ikke er entydig, samt til at undersøge minoritetsetniske mænds positionering.

RACIALISERING

I mit arbejde med race tager jeg udgangspunkt i Peter Herviks bidrag *Race, "race", racialisering, racisme og nyracisme* fra 2015, og hans definition af race og nyracisme benyttes (Hervik, 2015). I artiklen giver Hervik en kort historisk gennemgang af racebegrebet, hvorefter han skelner mellem begreberne der fremgår af artiklens titel, og gør det klart hvordan og hvad de i en akademisk kontekst skal bidrage til. Dette berører jeg i kommende afsnit. I tillæg hertil vil jeg kort inddrage en strukturel pointe af Rikke Andreassen og Uzma Ahmed-Andresen. I specialet gør jeg blandt andet brug af betegnelsen "mænd med minoritetsetnisk baggrund", hvilket refererer til en særdeles bred gruppe med stor indbyrdes diversitet. Denne brug af *etnisk* i bred forstand samt mangel på sprog og differentiering af målgruppen i dansk sammenhæng, gør Andreassen og Ahmed-Andresen opmærksom på i deres artikel fra 2013. Heri beskriver Ahmed-Andersen:

"When I am in the USA, I am a "woman of colour", when I am in the UK, I am a "racial minority", but here in Denmark I am always an "ethnic minority" or an "ethnic woman" [...] I do not have a language to address this different treatment, as I cannot speak about race and racial visibility in Danish. I can only talk about "ethnicity" [...] The lack of language and the disappearance of "race" from our vocabulary prevent us from addressing existing patterns of racial inclusion and exclusion." (Andreassen & Ahmed-Andresen, 2014, s. 27)

Ahmed-Andersen gør i ovenstående citat opmærksom på de sproglige besværligheder og u hensigtsmæssigheder, der forbinder sig til at behandle racialisering i dansk kontekst, samt hvilke udfordringer det giver, når etnicitet og race ikke adskilles. I eksemplet er det ikke muligt at skelne mellem henholdsvis det sprog, de traditioner og den kultur subjektet er opvokset i samt den raciale fremtoning, subjektet har. Ifølge Andreassen og Ahmed-Andresen bliver dette eksempelvis aktuelt i forbindelse med asiatiske og koreanske adopterede børn, der er etnisk danske, men på grund af deres raciale fremtoning ikke bliver genkendt sådan. Ahmed-Andresen beskriver ligeledes, hvordan hendes

to døtre bliver anerkendt forskelligt i Danmark grundet pigernes forskellige racemæssige udtryk, og hvordan sproget gør det svært at italesætte dette (Andreassen & Ahmed-Andresen, 2014, s. 27). I forlængelse heraf skelner jeg i min analyse mellem etnicitet og racemæssig fremtoning, hvor det findes muligt.

Som beskrevet tager mit arbejde med race udgangspunkt i Herviks definitioner. Hervik beskriver, hvordan racisme- og racebegrebet aldrig kun har været biologisk funderet. Selvom racebegrebet blev tillagt at være genealogisk bestemt, så har der altid været en social konstruktion, som har lagt en betydning oveni de biologiske kendetegn (Hervik, 2015, s. 34). Ifølge Hervik er det biologiske i kraft af naturvidenskaben de sidste årtier blevet ubetydelige, og nyracisme er de sidste årtier blevet mere relevant. I nyracismen er politisk retorik i centrum. I stedet for fokus på race i betydningen af irreducerbare naturlige kendetegn ved enkeltpersoner, er retorisk skildring af subjekter grundet deres forskellighed, tilhørsforhold, kultur og etnicitet kommet i fokus (Hervik, 2015, s. 38). Om nyracisme beskriver Hervik:

”Sammenfattende kan vi se, at fem ideer eller kendetegn er tilstede i den nyracistiske retorik, som altså udgør "den racialiserede anden" for nynationalismen:

- 1) Forestillingen om uforenelige kulturer
- 2) Forestillingen om at det er naturligt at bo blandt ens egne
- 3) Forestillingen om at xenofobi er en naturlig reaktion og ikke en del af racisme eller nyracisme
- 4) Ideen om at bruge andre ord end race for den betydning, som ordet race bærer med sig, eksempelvis "forskellighed" og "kultur"
- 5) Benægtelsen af racisme, som vi kender det op gennem historien.” (Hervik, 2015, s. 41)

Her tydeliggør Hervik, at nyracisme ikke arbejder med et biologisk eller genealogisk udgangspunkt, men i højere grad fokuserer på *kultur*. Derudover har *racisme* fokus på hvorvidt et subjekt er racistisk eller ej, mens *nyracismen* har fokus på, hvorvidt de handlinger og udsagn, som et subjekt udøver, er racistiske (Hervik, 2015, s. 37). Dette gør en forskel for, hvad der er genstandsfelt for analysen,

og hvad man herudfra kan konkludere. Idet er nyracisme i min analyse et redskab til at undersøge, hvorvidt en praksis eller et politisk dokument har en racistisk retorik, der i sidste ende vil ekskludere subjekter med "anderledes" fysisk fremtoning eller kultur (Hervik, 2015, s. 42). Analysen har således fokus på, hvorledes *retorikken* er racistisk eller ej, og ikke om et dokument eller et subjekt grundlæggende er racistisk.

METODEAFSNIT

I nærværende afsnit gennemgår jeg baggrunden for de metodiske valg, jeg har foretaget i specialet. Som kort nævnt i indledningen er analysen inspireret af WPR-tilgangen, hvilken har en poststrukturalistisk inspireret tilgang til politisk dokumentanalyse. "Politiske dokumenter" er her og fremefter oversat fra "policy". til WPR-tilgangen og dennes betydning for specialet, præciseres yderligere i afsnittet *Hvad er "problemet"*? I kraft af metodevalget skriver specialet sig ind i det konstruktivistiske paradigme, hvilket betyder, at "sandheder" er relative i forhold til konteksten, og objektivitet ikke er muligt. Overordnet er konstruktivismens mål at dekonstruere de rammer, der præger den samfundsmæssige organisering, og at vise at samfundets opfattelser kan være anderledes (Stormhøj, 2006). Dette kommer til udtryk i alle dele af specialet og er selve vilkåret for specialets meningsramme og forståelse. Jeg belyser herunder, hvordan dekonstruering er grundlæggende for specialets konstruktion.

METODEPLURALISME

I kraft af valget om metodisk at inddrage politiske dokumenter såvel som interviews som kilder i specialet, gør jeg brug af metodepluralisme, hvilket stemmer overens med grundvilkåret for kønsforskningen. Kønsforskning er ifølge Nina Lykke eksperimenterende og innovativ, idet dennes spørgsmål og undersøgelse som udgangspunkt er kritisk over for den måde, som videnskab har teoretiseret og analyseret køn på gennem tiden (Lykke, 2006a, s. 172). Udgangspunktet for kønsforskning er dermed at være kritisk og undrende over for en klassisk kategorisering i videnskab (eksempelvis køn), og således bliver metodepluralisme og uortodoks brug af metodeværktøjer grundlæggende i kønsforskningen. I den forbindelse gør Lykke opmærksom på, hvordan videnskab selvfølgelig stadig skal kobles med rigoristisk stræben efter partiel objektivitet og etisk forpligtelse (Lykke, 2006a, s. 176). Når udgangspunktet for hvordan videnskab skabes er til redefinering, er det ligeledes muligt at forny, hvad det er muligt at undersøge. Således er det med metodepluralisme i kønsforskning muligt at inddrage flere forskellige former for kilder med forskellige udgangspunkter og perspektiver til at undersøge, hvordan mænd med minoritetsetnisk baggrund problematiseres.

HVAD ER "PROBLEMET"?

Carol Bacchi er samfundskritisk forsker, og hun har opstillet den poststrukturalistiske analysetilgang *What's the Problem Represented to be* (Bacchi, 2016). I *Analyzing Policy: What's the Problem Repre-*

sented to be beskriver hun, hvordan poststrukturalistisk tilgang i dokumentanalyse giver vigtige værktøjer til at undersøge, hvordan regulering i samfundet finder sted. Om WPR-tilgangen skriver Bacchi:

"*Problem-solving* is a recurrent mantra. The intent and purpose of the WPR approach is to challenge this premise. It makes the case that policies do not *address* problems that exist; rather, they *produce* "problems" as particular sorts of problems. Further, it is argued that the manner in which these "problems" are constituted shapes lives and worlds."(Bacchi, 2016)

Således tydeliggør Bacchi, at politiske dokumenter ikke adresserer allerede eksisterende "problemer", men i højere grad ved at problematisere emner netop skaber "problemer". "Problematiseringer" bliver beskrevet som den måde, hvorpå "problemer" bliver produceret og præsenteret på (Bacchi, 2016, s. 13). Ydermere beskrives det, hvordan sådanne problematiseringer påvirker subjekters liv. Ifølge WPR-tilgangen har politiske dokumenter således en aktiv rolle i at skabe den virkelighed subjekter lever i.

Bacchi tager som beskrevet udgangspunkt i seks spørgsmål for at undersøge og efterforske politiske dokumenter. Analysen vil være inspireret af spørgsmål et og to. Desuden berøres spørgsmål fem kort.

“Question 1: What’s the problem represented to be in a specific policy or policies?

Question 2: What deep-seated presuppositions or assumptions underlie this representation of the “problem” (problem representation)?

Question 3: How has this representation of the “problem” come about?

Question 4: What is left unproblematic in this problem representation?

Question 5: What effects are produced by this representation of the “problem”?

Question 6: How and where has this representation of the “problem” been produced, disseminated and defended?” (Bacchi, 2016, s. 20)

Formålet med WPR-tilgangens spørgsmål er herudfra blandt andet at undersøge og tydeliggøre de ”problemer”, problematiseringer og problemrepræsentationer, der er i dokumenterne, samt de antagelser og formodninger der ligger forud herfor. *Problemrepræsentationer* er i denne forbindelse grundlæggende for WPR-tilgangen, og er dermed hvordan et eller flere specifikke ”problemer” præsenteres som ”problemer” i en given politisk tekst. Derudover er der fokus på, hvordan disse ”problemer” er skabt, samt hvilke effekter de kan skabe. For i specialet at undersøge hvordan minoritets-etniske mænd problematiseres, er analysen inspireret af spørgsmål et, to og fem. Således er der fokus på fremstillinger og problematiseringen af minoritetsetniske mand, de grundlæggende antagelser og formodninger, der ligger forud for problematiseringen samt mulige effekter af problemrepræsentationen.

Grundlæggende udfordrer WPR-tilgangen således den gængse antagelse, at politiske dokumenters mål er at løse allerede eksisterende problemer, der er definerede og fungerer ude i samfundet. I stedet gør WPR-tilgangen opmærksom på, at politiske dokumenter i høj grad producerer ”problemer” ved at fremhæve emner som skal afhjælpes. WPR-tilgangen ønsker at sætte fokus på denne aktivitet og undersøge hvad, hvordan og hvilke effekter, disse skabte problematiseringer har (Bacchi, 2016, s. 13). Dette gøres der i specialet brug af til at åbne op for de grundlæggende antagelser og forståelser, der er i problematiseringen af mænd med minoritetsetnisk baggrund.

CITATIONSTEGN

Et andet væsentligt element i WPR-tilgangen er den grundlæggende antagelse, at subjekter kun kan forstås i sin specifikke kontekst. Bacchi beskriver blandt andet:

” Similarly, political “subjects” are understood to be emergent or in process, shaped in ongoing interactions with discourses and other practices, rather than founding or un-

changing types of being who possess a fixed human essence or nature.” (Bacchi, 2016, s. 4)

Således vil subjekter altid være afhængige af den kontekst, de befinder sig i, og nødvendigvis undersøges og forstås i netop den kontekst. Af den grund bør alle fænomener forstås i kombinationer eller i netværk af mønstre af diverse elementer og relationer. Blandt andet derfor vil analysen ikke kun undersøge, hvordan minoritetsetniske mænd fremstilles og problematiseres, men ligeledes undersøge de tematikker og elementer som kilderne forbinder med problematiseringen. I analysen gælder dette familien, kultur, parallelsamfund, islam, faderrollen og maskulinitet.

Med udgangspunkt i ovenstående er brugen af citationstegn væsentlig. Ifølge Bacchi er det relevant at sætte citationstegn omkring visse ord for at gøre opmærksom på, at betydningen er situationsbestemt og kun er bundet til denne specifikke kontekst. Dette gøres kun, hvor betydningen kan misforstås eksempelvis ved ordene ”sandhed”, ”problem” og ”viden”. Disse vil altid kun have mening i kraft af den iboende sociale eller kulturelle kontekst og aldrig være ét givet defineret element (Bacchi, 2016, s. 35). Således ønsker jeg i specialet at tydeliggøre, at jeg eksempelvis forstår ”sandhed” som en social konstruktion og ikke som et fast defineret begreb. Gennem specialet gøres der brug af citationstegn omkring sådanne kontekstafhængige ord, hvor det er særlig vigtigt at understrege afhængigheden. I forlængelse heraf er det ikke WPR-tilgangens mål at afdække ”sandheden”, hvilket ville være modstridende med den poststrukturalistiske tilgang, men derimod at undres over og undersøge andre mulige perspektiver. Således at dekonstruere rammerne for hvad der fremstilles som ”sandheden”. Idet vil specialet med udgangspunkt i Bacchis poststrukturalistiske analysetilgang undersøge *former* for eller *eksempler* på sandheder, i højere grad end ”sandheden”.

Magt er et vigtigt grundelement i en WPR-inspireret undersøgelse. ”Magt” er produktivt og forstås ikke som værende negativ eller positiv, men derimod som grundlæggende for enhver position, forståelse eller fremstilling. I forlængelse heraf forstås ”magt” som et nødvendigt og et konstant element. I og med at ”magt” altid er til stede, er ”magten” implicit også dét, der er relevant og nødvendigt at undersøge i en WPR-inspireret undersøgelse (Bacchi, 2016, s. 28). Eksempelvis kommer

”magt” i analysen til udtryk, hvor intersektionalitet bruges til at dekonstruere positioner som samt i analysens fokus på første- og andethed.

POSTSTRUCTURAL INTERVIEW ANALYSIS, PIA

Bacchis WPR-analysetilgang har som beskrevet fokus på politiske dokumenter som kilder. Dog åbner Bacchi sammen med Jennifer Bonham i efterfølgende appendiks op for, at interviews ligeledes kan bruges som kilder i en poststrukturalistisk analyse (*poststructural interview analysis* benævnes herefter PIA)(Bacchi, 2016) . De gør opmærksom på, at dette er muligt, hvis man forstår subjektet som iboende politisk (oversat fra ”politicizing personhood”). Dette berøres herunder. De beskriver, hvordan PIA ud fra et poststrukturalistisk perspektiv blandt andet må berøre spørgsmålene:

- “Precisely what is said in the interview?”
- how was it or is it possible to say those things?
- what do the selected “things said” produce as “subjects”, “objects”, and “places”?
- how do the interviewers and interviewees problematize “what they are, what they do, and the world in which they live”?
- which “things said” put in question pervasive ways of thinking?
- what political consequences follow from interviewers’ selection and distribution practices?” (Bacchi & Bonham, 2016, s. 113)

Disse spørgsmål lægger sig op af de grundlæggende principper, der er opstillet i WPR-analysetilgangen. Spørgsmålene ovenfor har fokus på, hvad der konkret bliver sagt, hvordan det er muligt at sige dette, hvad der produceres af ”subjekter”, ”objekter” og ”steder”, samt en kritisk stillingtagen til den kontekst eller diskurs, der skabes i interviewet. Bacchi og Bonham gør gennem henvisning til Foucault opmærksom på, at PIA adskiller sig fra andre typiske eller konventionelle interviewanalyser ved ikke at anerkende interviewpersonen som et *founding subject* (Bacchi & Bonham, 2016, s. 114). De beskriver, at poststrukturalismen forstår, at subjekter er til i kraft af den kontekst, som de befinder sig i, og dermed vil subjekter aldrig være en ’tom skal’, der oplever verden ud fra et neutralt sted. Derfor vil et subjekt altid betragtes som iboende politisk påvirket. At anskue og be-

handle subjektet som iboende politisk gør det muligt at inddrage det i en politisk dokumentanalyse, hvorfor det er præmissen for interviews som kilde i denne analyse (Bacchi & Bonham, 2016, s. 113). Transskriberede interviews vil således udgøre et konkret øjebliksbillede der analyseres ud fra, og i analysen vil interviewene fungere som eksempler på, hvordan fremstillingerne kommer til udtryk i den specifikke kontekst.

INTERVIEWETS HVAD OG HVORDAN

I analysens kapitel to undersøges interviewene med fokus på fremstillinger og problematiseringer forbundet med minoritetsetniske mænd. Som beskrevet ovenfor har jeg i undersøgelsen af interviewene ligeledes fokus på interaktionen mellem interviewer og interviewpersonen. Inspireret af Margaretha Järvinen er det i analysen af interviewet lige vigtigt at undersøge interviewets *hvordan* som dets *hvad*. *Hvordan*'et beskriver her *meningsproduktionen*, altså hvordan meningen er mulig, hvor *hvad*'et beskrives som *meningsindholdet*, som er det faktiske, der beskrives og fremstilles i interviewet (Järvinen, 2005, s. 45). For at belyse *hvordan* vil analysen have blik for, *hvor* og *hvad* interviewet kommer fra, samt *hvad* vedkommende repræsenterer i analysen. Dette kommer til udtryk gennem afsnittet *Hvorfra* i starten af hver interviewanalyse. Derudover vil interviewanalysen have blik for den forhandling, der sker i interaktionen i interviewet, som jeg som interviewer er en aktiv del af. I analysen bliver intervieweren forkortet til "I", og interviewepersonen forkortes med det første bogstav i deres efternavn.

INTERVIEWGUIDE

Som beskrevet ovenfor er en del af specialets kilder de udførte interviews. Disse er gennemført telefonisk i marts og april måned 2020. Interviewene er gennemført med henblik på nærværende speciale, men på tidspunktet for interviewene havde specialet et anderledes omdrejningspunkt. Af denne grund vil den sociale indsats *baba* fremgå som en gennemgående reference (bilag 1; bilag 2; bilag 3). At interviewene er gennemført med et lidt anderledes fokuspunkt, har vist sig ikke at være problematisk, da fremstillingerne af mænd med etnisk minoritetsbaggrund er et gennemgående fokus både i den daværende planlagte problemformulering og i indeværende. Interviewene er gennemført med udgangspunkt i en udarbejdet interviewguide, som er vedlagt som bilag (bilag 4). Interviewene er med tilladelse af repsektiv interviewperson optaget og senere blevet transskriberet. Herefter er interviewene tematisk gennemgået, og analyse kapitel to er udarbejdet på baggrund heraf.

BEGREBSAFKLARING

Her vil jeg kort berøre min brug af *etniske minoriteter*. Jeg henviser i min problemformulering til "mænd med etnisk minoritetsbaggrund", og jeg definerer således ikke hvilke etniciteter der undersøges i specialet. I kilderne henvises der på forskellig vis til grupper, eksempelvis "ikke-vestlige minoriteter" sat "personer med ikke vestlig baggrund" (Regeringen, 2018a), eller "minoritetsetniske" samt "etniske" (bilag 2). Jeg har valgt betegnelsen "etniske minoriteter" eller "mænd med etnisk minoritetsbaggrund" som paraplybetegnelse for at undgå at distancere mellem definitioner på etniciteter. Herunder forstår jeg de grupper der refereres til som værende underordnet den større gruppe af "etniske minoriteter". Dog tydeliggør handleplanen eksempelvis at den beskriver "ikke-vestlige minoriteter", Christensen bruger "Mellemøsten" og "islam" som eksempler, og Kokborg bruger "ikke-vestlig verden", hvorfor specialet overvejende, men ikke udelukkede, undersøger subjekter og familier med mellemøstligt oprindelsesland.

Her vil jeg kort belyse en kobling mellem *etniske minoriteter* og *udsatte boligområder*. Arbejdet i specialet går ud fra en antagelse om, at der er en vis kobling mellem kildernes brug af "udsatte boligområder", "ghettoområder" og subjekter, der beskrives som "etniske minoriteter" og "ikke-vestlige minoriteter". Dette er aktuelt i forbindelse med handleplanen, loven og rapporten og til en vis grad også i interviewene (Obligatorisk læringstilbud, 2018; Certa Intelligence & Security, 2019; Nielsen et al., 2019b; Regeringen, 2018a) (bilag 1; bilag 2; bilag 3). Dokumenterne er fra henholdsvis 2018 og 2019, hvorfor der tages udgangspunkt i, hvordan regeringen på daværende tidspunkt definerede "socialt udsatte områder". Det fremgår, at områderne blev omdefineret i 2018 i forbindelse med regeringens strategi mod parallelsamfund. For udsatte boligområder gælder det, at to af følgende fem kriterier skal opfyldes:

- 1) "Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.
- 2) Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 40 pct.
- 3) Antallet af dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,7 pct. af antallet af beboere.

- 4) Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse, overstiger 60 pct.*
- 5) Den gennemsnitlige bruttoindkomst i alderen 15-64 år i området eksklusiv uddannelsessøgende udgør mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen." (Regeringen, 2018b)

Om ghettoområder beskrives det, at mindst to ud af henholdsvis kriterie et, to, eller tre skal opfyldes. Hertil bemærkes, at såfremt et område har en andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande på over 60 procent, kategoriseres det som et ghettoområde, ligegyldigt om det lever op til de andre kriterier. Det bemærkes, at ghettoområder også står på listen over udsatte boligområder (Regeringen, 2018b).

Ved at fremhæve "indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande" antager jeg i analysen, at der henvises til race og/eller etnicitet. Ved at pointere "ikke-vestlig" formodes det, at der trækkes på en forståelse og et billede af subjekter, der er synlige minoriteter i kraft af, at de ikke er hvide. Derudover formodes det, at formålet med at påpege at gruppen er "ikke-vestlige" er ud fra en antagelse om, at disse subjekter på den ene eller anden måde adskiller sig markant fra majoriteten eller andre minoriteter. Ydermere tydeliggøres det, at alene dét at være fra et ikke-vestligt land er en såkaldt "udsat" faktor, og at den ene faktor alene kan gøre, at et område defineres som "udsat". Ingen af de andre kriterier har samme mulighed for enerådigt at gøre et område "udsat" eller definere det som en "ghetto". På den måde fremstilles dét at være fra et ikke-vestligt land som værende den mest "udsatte" faktor. Ud fra dette behandler jeg i følgende analyse tekster, der beskriver "udsatte boligområder" eller "ghettoområder" ud fra en antagelse om, at der i disse er en vis overrepræsentation af ikke-vestlige minoriteter.

ANALYSENS KAPITEL 1

I analysens kapitel et undersøges og analyseres tre politiske dokumenter, henholdsvis regeringshandleplanen *Ét Danmark uden parallelsamfund*, loven *Obligatorisk Læringstilbud* samt rapporten *Aktuelle udfordringer og muligheder for forebyggelse af radikaliserings og voldelige ekstremisme i Danmark*. Dokumenterne behandles som politiske dokumenter, og analysen er inspireret af Bacchis analyse spørgsmål et og to: "What's the problem represented to be in a specific policy or policies?" og "What deep-seated presuppositions or assumptions underlie this representation of the "problem"(problem representation)?" (Bacchi, 2016, s. 20). I dette øjemed undersøges dokumenternes problemrepræsentationer samt de antagelser, der ligger forud herfor. Hver dokumentanalyse starter med at undersøge respektive problemrepræsentationer, hvorefter jeg vil analysere dokumenterne tematisk.

HANDLEPLANEN *ÉT DANMARK UDEN PARALLELSAMFUND*

Først vil jeg fremanalysere problemrepræsentation(erne) i handleplanen. Herefter undersøges, hvordan kernebegrebet *parallelsamfund* fremstilles i handleplanen. Efterfølgende benyttes begrebet *intersektionalitet* til at undersøge, hvilke kategoriseringer og magtforhold der er i spil, for at handleplanens problemrepræsentationer er mulige. I forlængelse heraf undersøges mere specifikt, hvordan minoritetsetniske mænd fremstilles i handleplanen, hvorefter der gøres brug af begrebet *hegemonisk maskulinitet* for at analysere konkrete beskrivelser af maskulinitet. Endeligt vil jeg undersøge, hvorledes *racialisering* kommer til udtryk i handleplanen.

PROBLEMREPRÆSENTATION

For at arbejde med handleplanen gennemgås herunder dennes problemrepræsentationer. Handleplanen fremstiller en "løsning" delt op i fire dele, som tilsammen skal afhjælpe det store overordnede "problem" i handleplanen. I handleplanen fremgår det, at "problemet" er, at Danmark er fragmenteret og usammenhængende på grund af *parallelsamfund*. De punkter, der i handleplanen beskriver at skulle samle Danmark, vil jeg i det følgende kalde *samlingspunkter*. Samlingspunkterne lyder således:

- 1) "Fysisk nedrivning og omdannelse af udsatte boligområder

- 2) Mere håndfast styring af hvem der kan bo i udsatte områder
- 3) Styrket politiindsats og højere straffe skal bekæmpe kriminalitet og skabe mere tryghed
- 4) En god start på livet for alle børn og unge.” (Regeringen, 2018a, s. 3)

Disse fire elementer repræsenterer opbygningen af handleplanen og bliver fremstillet som de punkter, der skal reguleres på for at skabe et samlet Danmark. Ved at fremstille de fire samlingspunkter som ”løsningen” på handleplanens problemrepræsentation, fremstilles samlingspunkterne også som det der er noget galt med (Bacchi, 2016). Således er ”problemerne”, der skaber et usammenhængende Danmark, henholdsvis de fysiske rammer der danner ghetto- og udsatte områder, de subjekter der bor i områderne, kriminalitet og utryghed i områderne, samt at unge og børn i områderne får en ”dårlig” start på livet. Samlingspunkterne fremstilles dermed som underordnede ”problemer” til den overordnede problemrepræsentation om et usammenhængende Danmark.

HELDIGVIS

Som det fremgår ovenfor, er *parallelsamfund* et bærende element i handleplanen, hvorfor det er relevant at undersøge og analysere, hvordan parallelsamfund fremstilles heri. Parallelsamfund er i handleplanen med til at legitimere og understøtte de respektive problemrepræsentationer. I handleplanen beskrives der blandt andet:

”I 1980 var der omkring 50.000 personer med ikke-vestlig baggrund i Danmark. I dag er der næsten en halv million. (...) Mange indvandrere klarer sig heldigvis godt. (...) Men der er for mange, der ikke deltager aktivt. Der er opstået parallelsamfund blandt personer med ikke-vestlig baggrund. Alt for mange indvandrere og efterkommere er endt uden tilknytning til det omgivende samfund. Uden uddannelse. Uden job. Og uden at kunne et tilstrækkeligt dansk.” (Regeringen, 2018a, s. 4)

I citatet fremgår det, at det er ”personer med ikke-vestlig baggrund”, der er i parallelsamfundene, og dermed at det er disse, der er de problematiske. I ovenstående citat fremgår det desuden, at parallelsamfund består af personer ”der ikke deltager aktivt”, hvilket passiviserer gruppen. Således er de pas-

sive ”problemet”, og de er ansvarlige for, at Danmark er usammenhængende og fragmenteret. Det fremgår også i citatet, at der ”heldigvis” er en gruppe, der klarer sig godt. Dermed fremstilles gruppen af personer med ikke-vestlig baggrund, som værende todelt; en gruppe der *heldigvis* klarer sig godt, og en problemgruppe, der skaber et fragmenteret Danmark. Denne ikke-problematiske gruppe af personer med ikke-vestlig baggrund refereres der kort til i handleplanen, men gruppen bliver overordnet problematiseres hele gruppen samlet. Som et eksempel herpå påpeger handleplanen følgende:

”Den seneste opgørelse fra Finansministeriet viser, at indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund kostede Danmark 36 milliarder kroner i 2015. Danske skatteydere kunne have sparet næsten 17 milliarder kroner, hvis ikke-vestlige indvandrere havde været i beskæftigelse i samme omfang som danskere.” (Regeringen, 2018a, s. 5)

I samme forbindelse skrives:

”Vi har i årtier lukket for mange flygtninge og familiesammenførte ind i Danmark, som ikke er blevet integreret i det danske samfund. Og de har fået lov at klumpe sig sammen i ghettoområder uden kontakt til det omkringliggende samfund.” (Regeringen, 2018a, s. 5)

Her fremgår det tydeligt, at der er én gruppe af personer med ikke-vestlig baggrund, som er problematisk, en økonomisk udfordring, som der i øvrigt er for mange af. Således er også én gruppe af etniske danskere, de normale, som ikke problematiske.

Efterfølgende beskrives det implicit, hvordan gruppen af personer med ikke-vestlig baggrund, udover at være problematisk, også forårsager, at Danmark ikke længere er ”Danmark”:

”Danmark skal blive ved med at være Danmark. De steder, hvor vi har fået parallelsamfund, skal Danmark blive Danmark igen.”(Regeringen, 2018a, s. 6).

Således konkluderes, at parallelsamfund ikke er ”danske”. I forlængelse af ovenstående betragtninger, fremstiller handleplanen altså et klart billede af ’dem og os’: Etniske dansker versus de ikke-danske problematiske personer med ikke-vestlig baggrund. Denne italesættelse og grundlæggende antagelse ligger til grund for problemrepræsentationen om, at Danmark er fragmenteret, og at ”løsningen” er at regulere og styre subjekter i specifikke områder.

ANDETHED

I dette afsnit vil begrebet *intersektionalitet* belyse, hvordan kategoriseringers magtforhold er med til at understøtte og gøre handleplanens problemrepræsentation mulig. Som fremhævet skabes der i handleplanen en kobling mellem et usammenhængende Danmark, personer med ikke-vestlige baggrund, parallelsamfund og sociale ”problemer” i kraft af grundlæggende forskellige kulturelle værdier. Det beskrives, hvordan disse faktorer resulterer i et område med højere kriminalitet, lavere beskæftigelse og ikke-danske værdier. Det er muligt for handleplanen at beskrive netop disse grundet internaliserede magtforhold, hvilket intersektionalitet kan belyse nærmere.

Intersektionalitet belyser som bekræftet et subjekts position i samfundet ud fra subjektets flere kategorier og identiteter. I handleplanen bliver der trukket på kategorierne klasse og etnicitet for at understrege fremstillingen om, at ikke-vestlige minoriteter besidder en ikke-danskhed, og at dette nødvendigvis må reguleres. *Andetheden* påvirker magtforholdet mellem kategorierne i handleplanen, henholdsvis personer med ikke-vestlige baggrund og resten af danskerne. Således formår handleplanen at skabe en klar fremstilling af en skarpt optegnet gruppe af ikke-vestlige minoriteter præget af andethed, modsat alle andre danskere. Etniske danskere har her privilegiet af at repræsentere det kendte, det uantastelige, det selvindlysende og det ”normale”. Således får alle andre end ikke-vestlige minoriteter i handleplanen privilegiet af at være ”det almindelige” og besidde det magtforhold, der følger med her, medens personer med ikke-vestlig baggrund står i modsætning hertil. Privilegiet af at være den ”almindelige majoritet” kommer eksempelvis til udtryk, idet handleplanen definerer, at det ikke er ”almindeligt”, at manden forstås som familiens naturlige overhoved, eller idet handlepla-

nen har udregnet, hvor stor en økonomisk byrde personer med ikke-vestlige baggrund udgør for resten af det (almindelige) samfund (Regeringen, 2018a, s. 5; 9).

NATURLIGT OVERHOVED

Personer med ikke-vestlige baggrund fremstilles i handleplanen principielt som en todelt gruppe, men gennemgående og i overvejende grad som én homogen problematisk gruppe. Dette afspejler sig ligeledes i fremstillingen af ikke-vestlige minoritetsmænd. Eksempelvis beskrives det:

”Godt hver tiende unge mandlige efterkommer med ikke-vestlig baggrund bliver årligt dømt for overtrædelser af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer.”(Regeringen, 2018a, s. 6)

samt:

”Udlændinge- og Integrationsministeriets medborgerskabsundersøgelse viser blandt andet, at næsten 40 pct. af personer med ikke-vestlig baggrund finder, at manden er familiens naturlige overhoved. Den stærke befolkningsvækst af borgere med ikke-vestlig oprindelse har givet grobund for parallelsamfund, hvor danske værdier og normer ikke er de primære.” (Regeringen, 2018a, s. 5).

I første citat fremstilles ikke-vestlige minoritetsmænd implicit som værende mere kriminel end andre danske mænd. Derudover bruges i andet citat en forståelse af manden som familiens naturlige overhoved som eksempel på, hvordan ikke-vestlige minoriteter adskiller sig fra andre etniske danskere, og som eksempel på en ikke-dansk norm. Dog bliver det ikke specificeret, hvad *dansk* kultur er. Således bliver synet på manden en eksemplificering for forskellighed og parallelsamfund, og dermed for hele ”problemet” handleplanen opbygges ud fra. Synet på mænd med ikke-vestlig minoritetsbaggrund bliver et afsæt i fremstilling af ”dem”, der er årsagen til det usammenhængende Danmark.

PROTESTEN

I dette afsnit undersøges det, hvordan maskulinitet fremstilles i handleplanen. Som beskrevet fremstilles er overvejende et homogent billede af ikke-vestlig minoritetsetniske mænd. At etniske danske mænd står i opposition til ovenstående, er så selvfølgelig, at de ikke beskrives med andet, end at kun 1/10 finder den "danske mand" som familiens naturlige overhoved (Regeringen, 2018a, s. 9). Hermed tydeliggøres en distinktion mellem henholdsvis etnisk danske "almindelige" mænd og ikke-vestlige minoritetsetniske mænd. Sidstnævnte er præget af en andethed, herunder en anden kulturforståelse og -praksis. Ud fra begrebet om hegemonisk maskulinitet, kan denne forskel være et udtryk for forskellige lokale og regionale konstituerede maskuliniteter. Maskulinitetsgeografi beskriver, hvordan eksempelvis regional maskulinitet skaber en kulturel struktur eller ramme for maskulinitetsforståelse og -ageren, som kommer til udtryk i maskuline "spilleregler" nationalt, i virksomheder eller lignende (Connell & Messerschmidt, 2005, s. 850). Dog bliver de forskellige forståelser af maskulinitet i handleplanen fremstillet som noget fast og problematisk, hvor hegemonisk maskulinitet belyser det naturlige i maskulinitet som værende omskifteligt og dynamisk alt efter kontekst. I forlængelse heraf er det ud fra Connell og Messerschmidt ikke nødvendigvis problematisk, at der kan være lokale forskelle. De gør opmærksomme på, at global maskulinitet oftest overvurderes, og at der vil være regionale og lokale forskelle. Dette medfører, at det ikke nødvendigvis er grundlæggende mærkeligt eller "forkert", at der eksempelvis er forskellige forståelser af eksempelvis mandens rolle i familien.

I forbindelse med omtalen af hegemonisk maskulinitet gør Connell og Messerschmidt opmærksom på muligheden for protest maskulinitet (Connell & Messerschmidt, 2005). De beskriver, at denne kommer til udtryk i mindre subkulturer, typisk i lokale arbejderklasseområder, undertiden i forbindelse med etnisk marginaliserede mænd. Protest maskulinitet vil gøre krav på den magt, der typisk er tilknyttet regional og lokal hegemonisk maskulinitet, men som respektive gruppe er udelukket fra grundet økonomiske ressourcer eller fordi gruppen ikke besidder den institutionelle autoritet, som det kræver. Afledt heraf vil der lokalt opstå alternative måder at positionere maskulinitet på (Connell & Messerschmidt, 2005, s. 848). En forskel på hvordan mænd bliver set i forskellige grupper, vil dermed kunne være et udtryk for *protest maskulinitet*. Handleplanens konkrete eksempel på hvorledes manden forstås som familiens naturlige overhoved i familier med ikke-vestlige baggrund, kan dermed ses som udtryk for, at denne gruppe søger en magtposition i familien, som erstatning for den position de ikke kan tage i samfundet. Dermed kan handleplanen på sin vis være med til at fastholde

de roller, som den netop kritiserer. Dette ved at positionere og fastholde mænd med ikke-vestlig baggrund som værende mere kriminelle, mindre i beskæftigelse og mere udsatte end andre danske mænd. Således understreges det, at mænd med ikke-vestlig baggrund er "lavere" i hierarkiet end "danske" mænd, og mænd med ikke-vestlig baggrund vil så ud fra protest maskulinitet søge den status og magt de ikke får i samfundet inden for familiens rammer.

IKKE-VESTLIG BAGGRUND

Racialisering inddrages i dette afsnit, for at undersøge hvorledes handleplanen har racistisk retorik. I så fald kan det ifølge Hervik bidrage til eksklusion af subjekter grundet raceudtryk. Handleplanen inddrager ikke eksplicite raceudtryk, men benytter derimod vendinger som "ikke-vestlig baggrund", "ikke-vestlig indvandrere" og "efterkommere" (Regeringen, 2018a). Brugen af disse formuleringer kan forstås som et udtryk for det manglende sprog og fokus på race i dansk sammenhæng (Andreassen & Ahmed-Andresen, 2014). Dog er der et gennemgående fokus på "ikke-vestlige" værdier, baggrund og indvandring i handleplanen, hvilket her antages at forbindes med etnicitet eller race. Ved at understøtte, at målgruppen er *ikke-vestlig*, tydeliggøres det, at gruppen også er en synlig minoritet. Hermed beskriver handleplanen tydeligt en bestemt gruppe mennesker med ét sæt værdier, homogen baggrund, kultur og raceudtryk. Som det er understreget, er gruppen af personer med ikke-vestlig baggrund problematisk, og skal ved hjælp af diverse reguleringer aktiveres og gøres mere "danske" - dette i form af økonomiske sanktioner, skærpet opsyn, tvunget dagtilbud og så videre. Dermed opfylder handleplanen to ud af de fem kendetegn, som Hervik beskriver, er tilstede i den nyracistiske retorik, nemlig kendetegn et og fire: "Forestillingen om uforenelige kulturer" (Hervik, 2015, s. 41) og "Ideen om at bruge andre ord end race for den betydning, som ordet race bærer med sig, eksempelvis "forskellighed" og "kultur" (Hervik, 2015, s. 41).

Således argumenteres der for, at handleplanen bærer træk af nyracistisk retorik, der kan være med til at ekskludere subjekter grundet raceudtryk. Dette på trods af at handleplanens sanktioner gælder for hele udsatte områder og dermed også berører vestlige og etniske danske raceudtryk. Ydermere kommer den nyracistiske retorik til udtryk idet handleplanen har fokus på subjekter med såkaldte ikke-vestlige værdier, der fremstilles at være uforenelige med de "danske værdier".

LOVEN OM OBLIGATORISK LÆRINGSTILBUD

Loven om *Obligatorisk læringstilbud* til 1-årige børn i udsatte boligområder er et resultat afledt af handleplanen *Ét Danmark uden parallelsamfund*. I analysen af denne tekst analyseres først problemrepræsentationen i loven. Dernæst anvendes intersektionalitet til at undersøge de forskellige kategorier, som gør lovens fremstilling af problemrepræsentationerne mulig.

PROBLEMREPRÆSENTATION

Loven skal sikre, at alle børn fra udsatte boligområder, fra de er et år, kommer i daginstitution. Det beskrives i loven, at der er pligt til: "[...] at styrke børnenes dansksproglige kompetencer og generelle læringsparathed og introducere børnene til danske traditioner, normer og værdier." (*Obligatorisk læringstilbud*, 2018, s. 2). Idet bliver "løsningen" at sikre små børn en mere "dansk" start på livet, og således bliver problemrepræsentationen, at en gruppe (der bor i socialt udsatte områder) ikke vokser "dansk nok" op. Det fremgår dermed, at det er nødvendigt, at samfundet regulerer på denne ikke-danskhed. Loven indebærer reguleringer af hvornår og hvor børnene skal i daginstitution, og hvis ikke bestemmelserne overholdes, resulterer det i økonomiske sanktioner for de respektive familier (*Obligatorisk læringstilbud*, 2018, s. 3). De økonomiske sanktioner er indskrevet i loven, hvilket tydeliggør et element af tvang.

DANSKE SPROG

Det obligatoriske læringstilbud er betinget og begrænset til at omhandle personer, der bor i områder, der er udpeget som udsatte boligområder. Det tydeliggør, at det er nødvendigt for børn, der bor i socialt udsatte områder at få et bedre (dansk) udgangspunkt. Derved er der en implicit antagelse om, at gruppen ikke har en "dansk" nok begyndelse, og at der er behov for ekstern regulering. Grundet lovens begrænsning til at omhandle udsatte boligområder er det ud fra intersektionalitetsperspektivet overvejende et spørgsmål om klasse. Dette ud fra en antagelse om, at personer der bor i socialt udsatte boligområder, generelt er af lavere klasse end gennemsnittet i Danmark. I loven er der et væsentligt fokus på "dansk" og det "danske sprog". Ved at have fokus på det danske må der være en antagelse om, at subjekter i respektive områder ikke er danske nok, hvorfor etnicitet også bliver relevant. Dermed trækker loven på kategorierne klasse og etnicitet for at positionere subjekter bosat i socialt udsatte boligområder som minoriteter der har brug for hjælp.

RAPPORTEN AKTUELLE UDFORDRINGER OG MULIGHEDER FOR FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING OG VOLDELIG EKSTREMISME I DANMARK

I kommende afsnit undersøges først rapportens problemrepræsentationer. Rapporten *Aktuelle udfordringer og muligheder for forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme i Danmark* fra 2019 er en opfølging på rapporten *Modstandskraft mod radikaliserings og voldelig ekstremisme* fra 2016 (Certa Intelligence & Security, 2016). Derfor berøres kort de kernelementer, der har ændret sig i rapporten fra 2016 til 2019. Dette med henblik på at belyse hvilken udvikling, der er sket i perioden imellem udgivelsen af de to rapporter. Sidst vil jeg med udgangspunkt i intersektionalitet undersøge hvilke kategoriseringer, der muliggør rapportens fremstilling.

PROBLEMREPRÆSENTATION

Rapporten beskriver:

”Der tegner sig også et billede af nye muligheder for forebyggelsen. Indsatsen kan med fordel starte tidligere og i højere grad inkludere skole og daginstitutioner. Ligeledes kan et tættere og mere koordineret samarbejde mellem psykiatrien og de øvrige myndighedsaktører i bekymringsager prioriteres og udbygges. Det bliver afgørende for indsatsen fremover, at der fortsat både er et nationalt fokus på den brede og tidlige forebyggelse, og en lokal prioritering af sammenhængende indsatser, der styrker den gensidige tillid mellem borger og myndigheder.” (Certa Intelligence & Security, 2019, s. 3)

Således er der i rapporten fra 2019 fokus på en bred og tidlig forebyggende indsats. Rapporten fremmer et bredt fokus men understreger dog, at militant islamisme stadig er den primære trussel (Certa Intelligence & Security, 2019, s. 11). Desuden beskrives heri, hvordan det brede fokus er nyt og er i kontrast til den tidligere rapport fra 2016. Rapporten fra 2016 har nemlig et langt mere snævert fokus udelukkende på militant islamisme (Certa Intelligence & Security, 2016). Problemrepræsentationerne bliver dermed, at radikaliserings og voldelig ekstremisme fortsat primært er et militant islamistisk ”problem”, men at det også er et bredt samfundsproblem. Den fremtidige forebyggelse skal harmonere med dette billede, og derfor skal den være mangfoldig, så den rammer en bred gruppe. Dermed har rapporten fra 2019 to problemrepræsentationer. Den første er etnisk/religiøs- og klassefokuseret, og afspejles i rapportens metode samt ud fra beskrivelsen af den ”primære trussel”. Den

anden problemrepræsentation kommer til udtryk ved rapportens brede og tidlige forebyggelsesfokus, der kommer til ses i rapportens "løsning". Særligt den første problemrepræsentation vil jeg ud fra rapporten fra 2016 undersøge herunder.

FRA 2016 TIL 2019

Rapporten fra 2016 har et gennemgående fokus på, at "problemet" overvejende er etniske minoriteter samt at "løsningen" overvejende findes i de lokale nærområder; mere specifikt i de "belastede" eller "udsatte" boligområder (Certa Intelligence & Security, 2016, s. 8). Rapporten fra 2016s udgangspunkt er: "(...) et studie af sammenhængen mellem radikaliserings, voldelig ekstremisme og lokal modstandskraft mod disse fænomener." (Certa Intelligence & Security, 2016, s. 8). Rapporten fra 2016 fremhæver dets metodevalg, der består af litteraturgennemgang og interviews. Interviewsene er (næsten) udelukkende foretaget i Gellerup, Vollsmose og i Mjølnerparken, og derudover er der enkelte interviews i Aalborg og Aarhus (Certa Intelligence & Security, 2016, s. 8) Dermed sigter rapporten at undersøge radikaliserings bredt men ved i praksis kun at undersøge enkelte (udsatte) boligområder, vil problemrepræsentationen under alle omstændigheder være knyttet til disse områder.

I rapporten fra 2019 gøres der opmærksom på, at der i 2016 var et for entydigt fokus på islamisme og mænd med minoritetsetnisk baggrund, hvorefter de understreger, hvordan der i nærværende rapport er et bredere fokus. Anbefalingerne og fokuset fremstilles eksplicit også bredere og mere mangfoldigt i rapporten fra 2019, hvilket ligeledes er afspejlet i de endelige anbefalinger i rapporten. Dog er det væsentligt, at metodevalget og vægningen af empiri er ens i de to rapporter (Certa Intelligence & Security, 2016, 2019). Selvom rapporten fra 2019 er bredere og anbefaler en mere mangfoldig forebyggelse, skriver den fortsat: "Militant islamisme udgør fortsat den primære trussel i forhold til radikaliserings i Danmark, men den står ikke længere alene som den altoverskyggende form for ekstremisme" (Certa Intelligence & Security, 2019, s. 22). Således fremstilles der fortsat i rapporten fra 2019 specifikt et religiøst og islamisk fokus på ekstremisme. I kraft af at en stor procentdel af danske muslimer har minoritetsetnisk baggrund, antages det hermed, at rapporten ligeledes har minoritetsetnisk fokus. Således har rapporten fra 2019, i kraft af sit metodefokus på socialt udsatte områder, et klasse og etnisk fokus.

I rapporten fra 2019 bemærkes det desuden, at en af de aktuelle udfordringer ved forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme er, at forebyggelsen hovedsageligt er ”rettet mod unge (mænd) med en anden etnisk baggrund end dansk” (Certa Intelligence & Security, 2019, s. 17). Således fremgår et ønske om at undgå et etnisk fokus. Som vist ovenfor er fokuset fra rapporten i 2019 dog stadig overvejende etnisk, men nu også på en tidlig og bred forebyggelse.

INTERSEKTIONALITET

Med udgangspunkt i begrebet intersektionalitet analyseres i dette afsnit, hvilke kategorier og forhold der gør rapportens fremstillinger mulige. Som beskrevet bruges religion, etnicitet samt klasse som væsentlige kategorier i rapporten. Ved at gøre brug af disse kategorier fremstiller rapporten et todelt fokus for hvilke subjekter der er i risiko for at bliver radikaliseret, og som følge heraf begå voldelig ekstremisme. Der italesættes officielt et bredt fokus, men som vist er der i praksis et overvejende fokus på muslimer bosat i udsatte boligområder.

Som beskrevet i afsnittet *Andethed* er det ved hjælp af markører muligt at fremstille etniske minoriteter, som præget af andethed. Derved distanceres gruppen fra majoriteten, som her repræsenterer alle andre etniske danskere. Denne fremstilling ligger rapporten ligeledes op ad, da der gøres brug af lignende kategorier. I dette tilfælde primært religion, etnicitet og klasse. Rapporten lægger dog sideløbende vægt på, at forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme er et meget omfattende ”problem”, og at forebyggelse bør ske tidligere og bredere end det har gjort. Dermed fremstilles radikaliserings som et alsidigt ”problem”, der potentielt kan ske for alle. Således gør rapporten brug af magtforhold, der er indbygget i markørerne etnicitet, religion og klasse for at muliggøre rapportens første problemrepræsentation, at radikaliserings og voldelig ekstremisme fortsat primært er et militant islamistisk ”problem”.

DELKONKLUSION KAPITEL 1

I dette afsnit vil jeg kort sammenholde, hvordan de udvalgte politiske dokumenter fremstiller minoritetsetniske mænd samt de elementer, der på den ene eller anden måde kobles til denne. Handlingsplanen fremstiller det gennemgående ”problem” som parallelsamfund bestående af ikke-vestlige minoriteter, der splitter Danmark. Der bliver overvejende fremstillet én samlet gruppe af ikke-vestlige

minoriteter, som er problematisk. Disse bliver forbundet med udsatte boligområder, ikke-dansk kultur og værdier samt uforenelige kulturer. Således vil de problematiske, ikke-vestlige minoritetsmænd som en del af gruppen også besidde disse elementer. Handleplanen nævner kort, at der også er en gruppe ikke-vestlige minoritetssubjekter, som ikke er problematiske. Loven fremstiller en gruppe, der ikke formår at give deres børn et godt nok dansk udgangspunkt, herunder dansk sprog, kultur, værdier, normer og danske kompetencer. Loven udspringer som et resultat af handleplanen, og derfor vurderes det, at det er ikke-vestlige minoriteter, der ikke er danske nok. Rapporten fremstiller en sammenhæng mellem at være bosat i udsatte boligområder og sandsynligheden for at blive radikaleret og begå voldelig ekstremisme. I den forbindelse understreges militant islamisme som den primære trussel. Således vurderes det, at et resultat af rapporten er, at muslimer bosat i udsatte boligområder anses som værende potentielt farlige, og som værende den primære trussel inde for radikaliseret og voldelig ekstremisme. Samlet skaber de politiske dokumenter overvejende et billede af ikke-vestlige minoritetsmænd og -familier bosat i udsatte boligområder som værende problematiske, ikke-danske nok og som værende en potentiel farlig gruppe.

ANALYSENS KAPITEL 2

I analysens kapitel to vil jeg undersøge foretaget interview ud fra tematikker eller elementer, der på den ene eller anden måde forbindes med fremstillinger af minoritetsetniske mænd (bilag 1; bilag 2; bilag 3). Først analyseres interviewet med Mohammed Todorovac, dernæst med Jeppe Christensen og til sidst interviewet med Henrik Kokborg. Jeg vil i analysens kapitel to tage udgangspunkt i Bacchi og Bonhams analysestrategi til interviews. I den forbindelse vil analysens kapitel to være inspireret af tre af Bacchi og Bonhams opstillede spørgsmål, henholdsvis "Precisely what is said in the interview?" "How was it or is it possible to say those things?" og "What do the selected "things said" produce as "subjects", "objects", and "places"?" (Bacchi & Bonham, 2016, s. 113). Derudover vil jeg, inspireret af Margretha Järvinen, i analysen af hvert interview, kort behandle, hvad interviewet i analysen repræsenterer.

MOHAMMED TODOROVAC

Analysegenstanden i nærværende afsnit er interview med Mohammed Todorovac foretaget telefonisk den 27.03.20, vedlagt som bilag 1. Ud fra metodologiske overvejelser berører jeg først, hvorfra hans stemme kommer - her forstået hvad han i min analyse vil repræsentere. Dernæst analyseres, hvad han siger og hvilke fremstillinger, der herudfra kan udledes. Herunder behandles, hvordan han skildrer lokalområdet og dets betydning. Efterfølgende vil jeg undersøge, hvordan han fremstiller gruppen af mænd med minoritetsetnisk baggrund, hvor han tager udgangspunkt i fædre tilknyttet den sociale organisation *baba*. I denne forbindelse inddrages min position som interviewer, for at vise hvordan interviewers position har betydning. I forlængelse heraf undersøger jeg, hvordan hans position er mulig; eksempler på hvad han og jeg som interviewer siger, og den forhandling der foregår. Slutteligt kommer jeg ind på, hvordan maskulinitet og faderskab fremstilles i interviewet.

HVORFRA

Todorovac er selv far, og er tilknyttet den sociale indsats *baba* – *fordi far er vigtig* over flere år, først som bruger og senere hen også som frivillig koordinator. Derudover bor han selv i Brønshøj, i et af de såkaldte udsatte boligområder, og han identificerer sig selv som en etnisk minoritet. Han repræsenterer i analysen et eksempel på en minoritetsetnisk stemme, og derudover repræsenterer han den sociale organisation *baba*.

”DU BOR IKKE I BRØNSHØJ”

Herunder undersøges Todorovacs fremstilling af lokalmiljøet. Todorovac tager udgangspunkt i den sociale indsats *baba*, og her antages det, at hans fremstilling gælder den bredere gruppe.

I: For eksempel det med, at *baba* tager udgangspunkt i Brønshøj, i et fysisk lokalområde, er det vigtigt?

T: Hvis vi tager Brønshøj som et eksempel, det er vigtigt, ved du hvorfor? De her problemer eller udfordringer, som der findes i lokalområdet, som man skal prøve at finde en løsning eller en del af en løsning på, det er her fælles. Det giver rigtig, rigtig god mening. For hvis man prøver at finde et løsning mellem nogen, der bor i Brønshøj og nogen der bor i Brønshøj, så går deres børn samme institutioner, i samme skole, kan du følge mig? Så har de næsten samme udfordringer, eller problemer eller oplevelser. Kan du følge mig? Derfor er det meningen, at de styrker de her lokale med at løse problemet lokalt. For hvis du bor i Kokkedal, og vi snakker om Brønshøj, så vil de sige "Jamen hallo, du bor ikke i Brønshøj, du kender ikke vores problemer i skolen for eksempel eller i Brønshøj". Så det er meget vigtigt, at vi starter lokalt, og prøver at finde en løsning til det her lokalt." (bilag 1, l. 170).

Her beskriver Todorovac, hvordan oplevelserne og udfordringerne overvejende er de samme inden for de lokale områder. Det tydeliggør en fremstilling af områder, med vægt på lokale skoler, som vigtige samlingspunkter for subjekterne i lokalmiljøerne. Således er Todorovacs fremstilling af de lokale områder, at de har væsentlige homogene træk, samt at forandring nødvendigvis må skabes lokalt.

MAJORITETSETNISK SLØR

I det følgende analyserer jeg, hvordan Todorovac fremstiller minoritetsetniske mænd som gruppe. Todorovac beskriver den samlede gruppe af etniske minoriteter i Danmark som en heterogen gruppe med stor indbyrdes divergens. I følgende tager han udgangspunkt i personer tilknyttet *baba*. Han siger blandt andet:

"T: Jeg tror ikke, at det betyder så meget [hvilken etnicitet brugerne har]. Det spiller ikke så meget en rolle i *baba*. Fordi folk er fra etnisk-danske og etniske- baggrund, fra Afrika, fra Mellemøsten, folk er mange steder fra. Det er slet ikke så meget vigtigt. Men det er nogle gange, at det er vigtigt, at vi er forskellige. Men får flere vinkler, når man snakke om behov især. Man kan godt se med forskellige briller. Folks kultur, baggrund... Fordi det er svært i forhold til opdragelse, kultur, tradition og skik. Det kan godt spille en rolle på den måde. [...]

I: Så faktisk så mener du også, at de der er tilknyttet *baba*, I er også meget forskellige?

T: Jaja. Og for eksempel også selvom man er fra samme land, det kan godt være forskelligt hvordan man opdrager eller gengiver en tradition." (bilag 1, l. 41).

Således fremhæver han, at det for ham er vigtigere at anerkende de forskelle, der er blandt subjekterne i gruppen, end de fællestræk der er. Her lægger han også vægt på de kulturelle forskelle, der nødvendigvis vil være hos mennesker, der kommer fra forskellige steder i verden. Todorovac tager udgangspunkt i subjekter der er tilknyttet *baba*, men her antages det, at beskrivelsen også gør sig gældende generelt. Således fremstiller Todorovac ikke én måde at være minoritetsetnisk mand på men derimod en gruppe af forskellige mænd, som adskiller sig meget fra hinanden. Ligesom at andre etnisk danske mænd adskiller sig fra hinanden. Ud fra dette består *baba* altså af en gruppe mænd, der adskiller sig væsentligt fra hinanden, eksempelvis grundet forskellige tolkninger af traditioner og normer.

I ovenstående udklip har jeg valgt også at inddrage det, jeg som interviewer siger, da det er et relevant eksempel på den forhandling, der sker i interviewet. Her er det tydeligt, hvordan jeg som interviewer har en rolle i meningsproduktionen, og at der forhandles om den position, som interviewene har mulighed for at indtage. I nærværende eksempel indtager jeg positionen som en udefrakommende majoritetsdansker som kigger (uforstående) ind i gruppen af minoritetsetniske danskere. Her fremgår det ved mine ord, at jeg forventer, at gruppen af minoritetsetniske mænd, der er tilknyttet *baba*, er en gruppe, der som etniske minoriteter selvfølgelig vil have flere fællestræk end forskelligheder. Dermed gør jeg det overordnet kun muligt for Todorovac at beskrive gruppe som én homogen

gruppe eller én heterogen gruppe. Dét at jeg som interviewer kan antage, at Todorovac vil beskrive en forholdsvis stor gruppe af voksne mænd med forskellige etniciteter, historier, sprog, religiøse overbevisninger og generelt familier og liv, som én samlet gruppe, indikerer, at jeg som en del af den etniske majoritet ligger under for et slør, hvor "alle andre" end majoriteten ligner hinanden. At dette kom frem under interviewet, finder jeg for min professionalisme mangelfuldt, men om ikke andet, skabte dette en position, hvor det var oplagt for Todorovac at belyse de forskelligheder, der findes blandt gruppens medlemmer. Ovenfor er det analyseret hvordan Todorovac fremstiller minoritets-etniske fædre tilknyttet *baba* som en heterogen gruppe, samt hvordan intervieweren er med til at skabe, hvordan det er muligt.

"ER DET DEN SAMME TING?"

Som eksemplificeret ovenfor vil der i interviews altid foregå en forhandling mellem interviewer og interviewpersonen. Forhandlingen er afgørende for, hvilke positioner det er muligt for begge parter at indtage, og dermed hvad det er muligt at sige. Generelt i interviewet tog Todorovac udgangspunkt i egen situation, som indeholder hans virke i *baba* samt hans rolle som far og mand i en (minoritets-etnisk) familie. Især var det gennemgående, at han brugte faderskab og faglighed omkring børns behov som eksempler løbende i interviewet. I den forbindelse spørger jeg ind til forholdet mellem faderskab og maskulinitet, hvor han beskriver lidt frem og tilbage, hvordan de to begreber adskiller sig meget fra hinanden, men også er forbundne.

I: Ja. [pause]. Jeg undersøger også lidt, både i forhold til at være en god far, men også at være en mand og at være maskulin. Hvordan forbinder du de her to ting med hinanden? Er dét at være en god far og at være maskulin - er det den samme ting?

T: Det tror ikke der er så stor relation mellem de to. At være far og at være maskulin. Fordi maskulin det er det. I mine øjne. At være en god far, det indeholder også at være maskulin på den ene eller anden måde at være. At være far er mere bredt. End at være maskulin. Så den rummer mere end det. Fordi at være far, altså, at man føler sig ansvar. At man har pligt til at udføre de her ting for børn. Men maskulin, der tænker man kun på sig selv. Så at være far er forskellig, fordi man skal ikke kun tænke på sig selv, der er noget andet man skal tænke på også. Og det er børn. Så der er ikke nogen relation mellem dem. At være en god far og at være maskulin. [...] For mig og min definition. Er det

at være stærk. At have ansvar. Men det er forskelligt, hvad man tænker er maskulint. Det kommer an på holdninger, traditioner, kultur. Det kommer alt sammen an på det. Men generelt for mig, er maskulin, at man er en stærk person som har ansvar, og som også har kærlighed. Men ansvar og stærk. [...]

I: Så det at være far, det handlede også om ansvar, men også om ikke kun at tænke på sig selv?

T: Ja. Det er ligesom noget helt andet. Når man er far, så skal man også tænke på andre end sig selv. Selvfølgelig skal man nogle gange, så spiller maskuline en rolle, men når man bliver far, så ændre alt det her. De holdninger som man har, det giver lidt mere ansvar. Fordi det er ikke mere kun mig selv. Det er også mine børn. Så det giver mening, at ansvar og kærlighed hører sammen. Fordi det er selvfølgelig, det maskuline skal være stærk, men det er nogle gange, at man ikke kun skal tænke på muskler. Kan du følge mig? Men også på hjernen. For når man er far, så okay, så kan man have muskler, okay, men så skal man også tænke med hjernen. Du har ikke kun ansvar for dig selv, men også med og for de andre. Kan du følge mig?" (bilag 1, l. 80).

Herefter argumenterer Todorovac for, at det for nogen kan være svært at finde balancen mellem at være maskulin og at være far, men at det er noget, som de i *baba* er gode til at diskutere og hjælpe hinanden med (bilag 1). I citatet fremgår to væsentlige aspekter, som jeg vil analysere, henholdsvis Todorovacs og min forhandling om positioner, og hans fremstilling af maskulinitet modsat faderskab. Først berøres forhandlingen.

Det fremgår i citatet, hvordan jeg bringer "maskulinitet" ind i interviewet, hvorefter Todorovac forholder sig til maskulinitet og faderskab. Det virker som om, han skelner mellem maskulinitet og faderskab, mens han snakker, og at det er meget umiddelbart. Gennemgående giver han et billede af, hvad han forstår ved henholdsvis maskulinitet og faderrollen, mens han løbende nævner "kærlighed" og "ansvar" som bærende elementer for begge. Han kommer løbende til at modsige sig selv i fremstillingen af, hvorledes begreberne er afhængige eller uafhængige af hinanden. Det kan være et udtryk for to ting. Først at det er to flydende begreber, som er svære at definere og som naturligt vil

ændre sig alt efter kontekst. Dernæst at han bliver udspurgt om konkrete svar og definitioner på stående fod. Generelt i interviewet bringer han selv *børn, at være fader* og *systemet* op, hvor jeg bringer *maskulinitet, kultur* og *religion* op, og jeg spørger en del ind til fællestræk og forskelligheder mellem definitionerne (bilag 1). I denne situation står jeg som interviewer med en afklaret "viden", således at jeg er klar til at spørge uddybende ind og udfordre interviewpersonen. Dermed har jeg som interviewer definitionsmagten, og interviewpersonen kommer til at skulle forvare og uddybe sine svar (Søndergaard & Staunæs, 2005). At jeg som interviewer har definitionsmagten, kan "tvinge" Todorovac ud af egen referenceramme, idet jeg spørger til abstrakte definitioner. Dette kan have betydning for de konkrete fremstillinger i interviewet, samt hvor afklarede svarene er.

ANSVAR OG KÆRLIGHED

Det andet aspekt fra citatet jeg vil fremhæve, er Todorovacs fremstilling af henholdsvis *maskulinitet* og *faderskab*. Ud fra citatet ses en fremstilling af faderskab som en form for paraply-begreb, der er rummeligt og stort. Herunder beskrives særligt "ansvar", "børn", "kærlighed", "pligt", "stærk", "tænker med hjernen" og at "tænke på andre end sig selv" (bilag 1). Dernæst beskrives maskulinitet lidt modstridende, men det fremstilles som værende en kvalitet som godt faderskab besidder en vis mængde af. Dog beskrives maskulinitet som modstridende med faderskab, hvis maskuliniteten bliver for dominerende og afgørende for vedkommende. Maskulinitet beskrives med, at så "tænker man kun på sig selv", "at være stærk", "at have muskler", og til sidst inddrager han det at have "ansvar" og "kærlighed" (bilag 1, l. 58). Det indbyrdes for hold mellem *maskulinitet* og *faderskab* fremstilles således som tvetydigt; både med afklarede og tydelige begrænsninger, men også som overlappende og med nogle ord der går igen i begge definitioner. Idet fremstilles begreberne som afklarede definerede begreber men med overlappende elementer, og som både er afhængige af hinanden samtidig med, at de besidder modsætninger.

Ud fra begrebet hegemonisk maskulinitet kan denne tvetydige fremstilling af forholdet mellem maskulinitet og faderskab også være et udtryk for difference mellem lokal og regional maskulinitet. I forhold til maskulinitetsgeografi konstitueres hegemonisk maskulinitet, den maskulinitet som der stræbes efter, afhængigt af konteksten. Lokal maskulinitet konstitueres eksempelvis gennem familiens virke fra dag til dag, hvorimod regional maskulinitet eksempelvis kommer til udtryk gennem nationale eller kulturelle praksisser. Dermed er det muligt, at tvetydige fremstillinger af hvad masku-

linitet er, baseres på at et subjekt udsættes for bestemte hegemoniske maskuliniteter grundet national praksis, men andre hegemoniske maskuliniteter er til stede i familiens hverdag. Således kan et subjekt være præget af, og indforstået med, flere grundlæggende forskellige maskulinitetsforståelser, som i praksis er mere eller mindre forenelige. Dette kan være en af grundene til Todorovacs tvetydige fremstillinger.

Således skildrer Todorovac overvejende en heterogen gruppe af etniske minoriteter og fædre, men i denne forbindelse også en gruppe som har lokale homogene "problemer", som nødvendigvis må afhjælpes i fællesskab og i øvrigt agerer som samlingspunkter. Slutteligt fremstilles maskulinitet som et flydende begreb, som også er en del af at være far.

JEPPE CHRISTENSEN

Analysegenstanden for nærværende afsnit er mit interview med Jeppe Christensen, foretaget telefonisk den 03.04.20, vedlagt som bilag 2. I forhold til tidligere beskrevne metodologiske overvejelser, berøres først, hvor Christensen "kommer fra", og hvad han som følge heraf vil repræsentere i denne analyse. Dernæst undersøger jeg, hvad han faktisk siger, og hvilke fremstillinger dette skaber. Herunder undersøges, hvordan han fremstiller minoritetsetniske mænd og familier. Dernæst behandler jeg et omdrejningspunkt for Christensens fremstilling nemlig fællestræk ved at være førstegenerationsindvandrere. Efterfølgende berøres, hvordan Jeppe fremstiller maskulinitet. Slutteligt belyser jeg, hvordan Christensen fremstiller mænd med minoritetsetniske baggrund, som er udsat for politisk regulering.

HVORFRA

Christensen arbejder i Århus Kommune som sikkerhedskonsulent med særlig fokus på rådgivning af praktikere, der er i forbindelse med minoritetsetniske familier. Hermed repræsenterer Christensen en kommunal medarbejder og en myndighedsperson. Han er uddannet antropolog og i løbet af hans uddannelse, har han været tilknyttet den sociale indsats *baba* og lavet etnografisk arbejde her gennem ét år. Samlet vil jeg argumentere for, at han repræsenterer en praksisorienteret position (bilag 2).

”FODBOLDKAMPE OG POPCORN”

Her undersøger jeg Christensens fremstilling af minoritetsetniske mænd og familier. Christensen gør først opmærksom på, at han vil tage udgangspunkt i de fædre, som han har haft kontakt med i *baba regi*, og at han kun har været i berøring med en lille gruppe. Når det forbehold er taget, beskriver han en gruppe af minoritetsetniske mennesker med stor indbyrdes divergens. Eksempelvis gør han opmærksom på, at der er mange forskellige etniciteter, baggrunde og socioøkonomiske forhold, som naturligt gør gruppen alsidig. Han beskriver dog nogle fællestræk, eksempelvis:

”Jamen prøv at hør, der er jo nogle åbenlyse problemstillinger når man som somalisk far måske har 7. klasse fra Marokko og har kørt lastbil hele sit liv, en flink fyr som vil det bedste, og har masser af kærlighed til overs for sine børn, og kan arrangere fodboldkampe og popcorn og alt muligt, men han kan fucking ikke læse dansk. Han fatter ikke hvad der sker på gymnasiet, han fatter ikke, hvad det er for en virkelighed, som hans børn er en del af. Men det betyder ikke, at han ikke gerne vil, men det er bare nogle... nogle særlig problemstillinger, der er for nogle familier. Og det kunne lige så godt udspille sig i en sårbar dansk familie. Men stadigvæk, så er der nogle bestemte udfordringer som kender tegner gruppen, for eksempel sproglige vanskeligheder, og oplevelsen af selv at være vokset op i en anden virkelighed - som jo er fællesstræk i nogle af de her familier.” (Bilag 2, l. 235).

Således fremstilles fællestræk for gruppen hovedsageligt at bunde i dét at være ”ny” i et land, og de udfordringer der er forbundet hermed. Herunder også en vis grad af at være udsat, idet han sammenligner nogle af problemstillingerne med de, der er i sårbare etnisk danske hjem. I eksemplet fremgår det ligeledes, hvordan Christensen ved at inddrage fodboldkampe, popcorn, og kærlighed fremstiller fædrene som ”almindelige fædre”, der deler helt ”almindelige” referencerammer. I Christensens fremstilling af fædrene spiller kultur og religion derimod ikke umiddelbart nogen rolle. Christensen lægger vægt på sprog og på skellet mellem at være første- og andengenerationsindvandrere. Dét at være førstegenerationsindvandre undersøger jeg herunder.

Fælles smerte

Som beskrevet ovenfor fremstiller Christensen gruppen af minoritetsetniske mænd og familier som en alsidig gruppe uden klare og tydelige fællestræk. Han beskriver derimod at for de fædre og familier, der er førstegenerationsindvandrere, vil der være væsentlige fællestræk.

” For førstegenerationsforældre, der er oplevelsen af at migrere fra et sted... jeg tror, den der opleve af, at ens børn bliver nogle andre, at det kan give anledning til problemer. Det kan give anledning til sorg og smerte og udfordringer i opdragelsen, og i identitet og selvforståelse og så videre. Men udfordringen, smerten, dét at se, hvordan ens børn bliver nogle grundlæggende andre mennesker end dem man selv er. Man kan ikke nødvendigvis spejle sig i hinanden længere, fordi man vokser op et andet sted, med en anden kultur, med et andet sprog, med en anden forståelse af, hvordan verden hænger sammen, grundlæggende. Og jeg tror, det er nogle af de fælles erfaringer som *baba* fællesskabet, som de her forældre, kan snakke om i *baba* sammenhænge, og det er jo nok lidt anderledes end i mange majoritetsetniske familier” (Bilag 2, l. 152).

Således gør Christensen opmærksom på en fælles ”smerte” i familier, der er førstegenerationsindvandrere. Denne smerte beskrives som en fælles referenceramme og oplevelse for fædrene i *baba*. Således gør Christensen opmærksom på et fælles tredje, som ikke er en ydre karakter, eksempelvis hvor de bor, kriminel adfærd, race fremtoning, økonomiske forhold, eller om de er i beskæftigelse. I stedet lægger han vægt på en indre karakter, en fælles indre ”smerte”, som et bærende element mændene samler sig om. Dermed lægger Christensen vægt på et fælles element, som er kærligt og menneskeligt. Ved at lægge vægt på indre værdier som mændenes fælles, fremstiller Christensen hele mennesker, ikke fri for kategoriseringer, men som andet end kategoriseringer og positioner.

PROFETEN

Ud fra ovenstående fremstiller Christensen et mangfoldigt billede af minoritetsetniske familier med nogle grundlæggende iboende ”problemer”. I forhold til faderskab (og maskulinitet) beskriver han:

”Den enkelte far fortolker, eller sætter nogle af de der idealer, som der er til fædre i velfærdssamfund, [de] bliver sat i sammenhæng med eksempelvis profeten som en omsorgsperson: ”Hvad er det gode mandeideal?” ”Hvad er den gode mand?” kan man sige. Det der ligger i islamisk tænkning, er jo meget centreret omkring rollemodeller, forbil leder, og imitation, det handler rigtig meget om at spejle og forsøge at imitere profetens sædvaner og det gode eksempel, gode manéer, og meget omkring moral og dyd. ”Hvad er det gode menneske?” ”Hvordan er man ren og oprigtig i sin tanke og i sine handlinger?”. Hvor der ligesom langsomt opstår et sammenfald, eller et sammenspil, mellem moderne idealer om en tilstedeværende, ligestillingsorienteret far, og noget som man kan underbygge i profetens eksempel.” (Bilag 2, l. 297).

I samtalen der følger efter interviewet, beskriver Christensen hvordan det følgelig er et fortolknings spørgsmål, og hvordan der også er muslimer, der bruger profeten til at retfærdiggøre modsatte meget hårde værdier og holdninger. I citatet fremgår det, at den islamiske profet bliver brugt som et aktivt eksempel og rollemodel i mændenes forståelse af mande- og faderrollen. Således fremstiller Christensen den moderne ligestillingsorienterede far og mand, som en der er afspejlet i islam. Således gør Christensen opmærksom på en kobling mellem en vestlig og ligestillingsorienteret maskulinitetsforståelse og en tolkning af muslimsk maskulinitetsforståelse. Tidligere har Christensen dog i forbindelse med maskulinitet beskrevet, at mændene generelt er vokset op med at: ”(...) succeskriterierne for den gode far er den forsørgende far som, den klassiske breadwinner, den klassiske autoritet i familien.” (Bilag 2, l. 278). De maskuline værdier der her fremhæves, er dermed umiddelbart anderledes, end de der fremhæves i forbindelse med profeten. Maskulinitet fremstilles som i interviewet med Todorovac som en flydende betegnelse, der er afhængig af fortolkning.

Således fremstiller Christensen mændenes forståelse af maskulinitet og faderskab som et nuanceret og komplekst spil. Han erkender, at etnicitet, religion og potentielt kultur har betydning, men han understreger, hvordan det er et fortolknings spørgsmål, og hvordan etniske minoriteter dermed ikke har én maskulinitets- eller faderforståelse. Således skildrer Christensen en mangfoldig og sammensat gruppe af minoritetsetniske familier og mænd med forskellige værdier, men ligeledes en gruppe, som i kraft af at være udvandret fra ét sted til et andet og i kraft af grundlæggende religiøse værdier, har fælles iboende ”problemer” eller områder, hvor de adskiller sig fra majoritetsdanskere.

REGULERING

Ud over at beskrive minoritetsetniske mænd og familier beskriver Christensen ligeledes et andet væsentligt element, idet han skildrer minoritetsetniske subjekter som værende udsat for politisk problematisering og regulering:

”Man skal også huske på, hvad er oplægget for baba, hvor kommer penge fra, hvem er *baba* et instrument for. Altså lidt på den høje klinge ikke også, så kan man sige - i sociologien kalder man det social engineering - så det handler om, at vi har en velfærdsstat som udpeger en problematisk gruppe, her har vi nogle familier og nogle mænd, som bliver problematiseret. Og det gør de jo ret konsekvent, minoritetsetniske mænd bliver ofte problematiseret som voldelige og fraværende, og alle mulige forskellige stigma, [...] Så det er en ting af det kan man sige - det er jo et oplæg fra en velfærdsstat, som ønsker at forandre, de ønsker at skabe forandringer i de her familier, og piller ved forestillingerne om, hvad det gode familieliv er. Og sådan er det danske samfund jo indrettet, så snart man udser sig et problem, så sætter man ind med alle mulige soft-solutions. Så man forsøger ligesom at regulere med dem.” (Bilag 2, l. 106).

Således tydeliggør Christensen en fremstilling af etniske minoriteter som et socialt ”problem” politisk set. Dette, beskriver Christensen, sker ud fra en problempresentation af det gode familieliv. Han fremstiller således velfærdsstaten som en enhed, der eksempelvis regulerer med forestillinger om familieliv. I dette tilfælde ud fra etnicitet. Således gør Christensen med velfærdsstaten som eksempel, opmærksom på en fremstilling af minoritetsetniske familier som et ”problem” grundet måder at gøre familieliv på.

HENRIK KOKBORG

Analysegenstanden for nærværende afsnit er mit interview med Henrik Kokborg foretaget telefonisk den 14.04.20, vedlagt i bilag 3. Først berøres kort hvor hans stemme kommer fra, og hvad interviewet i min analyse repræsenterer. Dernæst analyserer jeg, hvordan Kokborg fremstiller minoritetsetniske mænd og familier, og i den forbindelse berøres den betydning, han tillægger *familiekollektivet*, og

hvad det betyder for fremstillingen af minoritetsetniske mænd. Herefter undersøges, hvordan Kokborg inddrager politisk regulering som et afgørende element i forbindelse med ”problemet”. Slutligt kommer jeg kort ind på, hvordan hans erhverv gør hans position i interviewet mulig.

HVORFRA

Kokborg beskriver sig selv som praktiker og forklarer, samt hvordan han har arbejdet med indvandrere og flygtninge i 23 år, hvor de første 15 år var socialpædagogisk og beskæftigelsesrettet. Siden 2012 har han arbejdet med ikke-vestlige minoriteter gennem virksomheden Integrationsinfo, som han er indehaver af (bilag 3). Integrationsinfo bistår med undervisning og rådgivning af fagfolk, der er i kontakt med ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere. Integrationsinfo er praksisbaseret og uafhængigt af det offentlige system. Dermed repræsenterer Kokborg en praksisorienteret stemme samt virksomheden Integrationsinfo.

UFLEKSIBEL

Kokborg deler gruppen af ikke-vestlige indvandrere, flygtninge og efterkommere op i to undergrupper, henholdsvis den *fleksible* og *ufleksible* gruppe. Med *fleksibel* refererer Kokborg til, hvorledes gruppen er villig til at tilpasse sin kulturpraksis til det danske samfund og majoritetskulturen her. Han understreger, at den *fleksible* gruppe klarer sig godt i Danmark, tilpasser sig, er i beskæftigelse og lignende, og at den største del af ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere er *fleksible*. I modsætning hertil beskriver Kokborg den *ufleksible* gruppe. Han gør opmærksom på, hvordan gruppen af *ufleksible* forventer, at det danske majoritetssamfund ændrer sig, således at respektive kulturelle praksisser kan passe ind uden selv at ændre sig. Om den *ufleksible* gruppe beskriver Kokborg:

”Og det er altså en gruppe som arbejder med en vis modstand. Mod at blive en for stor del af det danske samfund. Det er her vi har den lave beskæftigelse, og det er her vi har også de sociale problemer og de æresrelaterede konflikter, ekstremistisk radikaliserings og kriminalitet og hvad vi ellers har. I den gruppe.” (bilag 3, l. 76).

Her fremgår der en klar defineret af de "problemer", der er med den uflexible gruppe, og således fremstiller Kokborg en væsentlig og tydelig todeling af en defineret målgruppe af ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere. Her fremstiller han modstand mod at tilpasse sin personlige kulturelle praksis som dét element, der afgør, hvorledes et subjekt passer ind i Danmark, eller hvorvidt subjektet bliver del af en problematisk, ikke-tilpasset minoritetsgruppe, der adskiller sig markant fra majoriteten. Således skaber han en fremstilling af en stor gruppe af minoritetsetniske mænd, der ikke er problematiske, og en lille gruppe af meget problematiske minoritetsetniske mænd og familier. Ved at antage at det handler om, hvorledes man vil lade sig tilpasse, er det indforstået, at man har autonomi i eget liv, og at det er muligt for subjektet (og familiekollektivet) at tilpasse sig. Herudfra må det til en vis grad være selvforskyldt, hvis et familiekollektiv er i den problematiske uflexible gruppe, da de så ikke har ladet sig tilpasse. I fremstillingen lægger Kokborg stor vægt på, at subjektet i mellemøstlig kultur ikke er individ-fokuseret, som ellers kendes det fra den vestlige verden, men i højere grad en del af et familiekollektiv. Dette er et bærende element i Kokborgs differentiering af kulturforskelle, og i forhold til hvem der er de uflexible. Familiekollektivet kommer jeg nærmere ind på i afsnittet herunder.

Familieæren

Kokborg tydeliggør, at det ikke-vestlige subjekt aldrig kun vil være sig selv, men altid vil være en del af familiekollektivet. Om familiekollektivet siger Kokborg blandt andet:

"Når man vokser op i den her verden uden velfærdssamfund, så har man brug for et netværk når familiens hjælp ikke slår til. Så har man brug for et enormt stærk netværk. Og der har man den her familieære, som deler samfundet ind i sådan nogle æreslag. Og oppe i toppen der har man uanet magt, og nede i bunden, der er der ikke nogen der regner en for noget, og man står fuldstændig alene. Der er ingen hjælp at hente, folk der er her, har ingen magt, og det betyder, at det gælder om at opbygge sin ære hele kollektivet - de har jo samme ære. Så hvis man har det, altså æren, den afgør, hvem man kan blive venner med, hvem dine børn kan gifte sig med, og så videre. Og når man kigger på kriminaliteten ude i vores udsatte boligområder, så er vi nede i de nederste æreslag. De fleksible flygtninge der har en højere grad af ære, de ville aldrig nogensinde

tillade at deres børn bliver kriminelle. Men i de lavere æreslag, der er alle i samme båd, det vil sige, at alle også har nogle familiemedlemmer der måske er kriminelle eller på andre måder [...] Der kan man ligefrem få høj ære i dét æreslag, og indflydelse, hvis man er en god kriminel. Så derfor er det primært hos den ufleksible familie, der bruger mange af de unge kriminalitet som en del af forsørgelsen af deres familie. De skal jo bidrage til hele familiekollektivet med penge, og det er de gode til, så de får høj status i deres familie.” (Bilag 3, l. 193).

Således tydeliggøres, hvordan kultur, velfærdsstaten og sikkerhed, familiekollektivet, æreslag, økonomi og magt er forbundet med fleksibilitet og kriminalitet. Kokborg argumenterer således for, at alle disse faktorer spiller sammen, og at det er konteksten heraf, der er afgørende for, hvorledes et subjekt og en familie er i den problematiske ufleksible gruppe. Som hans fremstilling er det væsentligt, hvordan det hele kan koges ned til egentlig at handle om ære - og hvor meget denne ære har af betydning for alt andet. Ved at gøre ære til det grundlæggende element der afgør skæbner, og ved at gøre det til et spørgsmål om, hvem der vil ”tillade” sine børn eksempelvis at blive kriminelle, understreger Kokborg igen subjektets og familiens autonomi. Autonomien understreger fremstillingen af, at det til en vis grad er den ufleksible gruppes egen skyld, at de problematiseres. Dermed fratages praktikerne i høj grad ansvaret for ”problemet”, og problemrepræsentationen bliver overvejende, at det er den ufleksible gruppe selv, der forårsager ”problemet”. Senere i interviewet fremgår det, at den politiske regulering, og især de metoder der politisk set er acceptable, også tillægges en del af ansvaret for ”problemet”, hvilket jeg vil berøre herunder.

BEST PRACTISE

Som beskrevet ovenfor fremstiller Kokborg i høj grad ”problemet” som værende iboende den ufleksibles gruppes æreslag og kulturpraksis samt en manglende vilje til at ændre dette. Senere i interviewet beskriver Kokborg ”løsningen” på ”problemet”, hvor politisk regulering fremgår som det bærende element:

”Fordi i Danmark der bruger vi jo best practise, når vi skal videnssikre: Hvad har virket, hvad har været godt og hvad skal vi gøre mere af og sådan. Og der kigger vi altid på

dem hvor det har lykkedes, men det er jo bare den fleksible gruppe. Og den er helt, helt andelede end den ufleksible gruppe, og derfor kigger vi metoder og indsatser - det der har virket, alle vores succesoplevelser - det virker altså bare ikke på den her [ufleksible] gruppe." (Bilag 3, l. 87).

Her problematiserer Kokborg dét den politiske regulering baseres på nu; best practise. Ved at basere praksis på den store gruppe af fleksible flygtninge, indvandrere og efterkommere, på alle de såkaldte succeser, beskriver han, at det naturligtvis også vil være den gruppe, som regulering virker på. Dermed skabes et videnshul for og om, hvilke metoder der vil virke i forhold til den ufleksible gruppe. Han beskriver, at hvis metoderne ikke revurderes efter denne gruppe, vil gruppen ikke ændres og dermed ikke blive en integreret del af majoritetssamfundet. Således gør Kokborg opmærksom på et strukturelt metodisk "problem" som del af det større sociale "problem".

KRITIK SOM SPRINGBRÆT

Generelt i interviewet med Kokborg er det tydeligt, at han lever af at forklare og forholde sig til (kritiske) spørgsmål angående hans praksis, overbevisninger og forståelser. Der sker selvsagt en forhandling i interviewet, men grundet hans erhverv tager han i høj grad styringen. Det ses eksempelvis tydeligt, hvordan han sidder på definitionsmagten og løbende i interviewet forklarer begreber, forståelser og praksis. De gange hvor jeg har undrende eller kritiske spørgsmål, formår Kokborg at bruge disse som springbræt for forklaringer (bilag 3). Kokborgs position som uafhængig konsulent, rådgiver og underviser gør, at han kan stille sig kritisk over for eksisterende styring og forståelser af etniske minoriteter, og hans erhverv er dermed et afgørende element i vores forhandling og i hans skildringer.

DELKONKLUSION KAPITEL 2

I dette afsnit sammenholdes kort, hvordan de respektive interview fremstiller minoritetsetniske mænd, samt elementer der på den ene eller anden måde kobles til disse. Todorovac fremstiller gruppen af minoritetsetniske subjekter som værende meget forskellige indbyrdes, men også som havende fælles "problemer" lokalt. Dog vægter han forskellene markant højere end lighederne. En af forskellene, han vægter, er fortolkningen af maskulinitet og faderskab. Han beskriver disse som flydende

begreber og som værende op til fortolkning. Christensen har ligeledes i højere grad fokus på forskelle end ligheder i sin fremstilling af gruppen af minoritetsetniske subjekter. Dog beskriver han fælles-træk for hele gruppen i forbindelse med generationsskel. Christensen fremstiller derudover det minoritetsetniske familieliv som politisk problematiseret. Kokborg fremstiller en todeling af minoritetsetniske subjekter. Han beskriver ligesom de to andre størstedelen af danske minoritetsetniske subjekter med stor indbyrdes diversitet og som værende uproblematisk, og desuden beskriver han, at der eksisterer en lille gruppe af meget problematiske subjekter. For begge grupper beskriver han familien og familiens ære som en grundlæggende faktor for alt andet. Kokborg fremstiller metodiske problemer i danske integrationstiltag. Samlet giver disse skildringer på baggrund af respektive interviews et billede af minoritetsetniske subjekter, som værende en gruppe subjekter præget af stor diversitet men som også deler nogle fællestræk, der kan være problematiske for gruppen. Familien fremhæves som et bærende og væsentligt element i alle interviews. Derudover fremstiller alle mere eller mindre eksplicit et behov for opdeling af minoritetsetniske subjekter for at kunne behandle en mindre problematisk undergruppe.

ANALYSENS KAPITEL 3

I følgende kapitel sammenholder jeg relevante tematikker og elementer fra dokumenterne og interviewene, som på den ene eller anden måde påvirker fremstillinger af minoritetsetniske mænd. Først gennemgås tematisk, hvordan henholdsvis boligområder, målgruppen for politiske reguleringer, islam samt minoritetsetniske familier bliver fremstillet i dokumenterne og interviewene. Her fremhæves de kilder, der mest eksplicit forholder sig til temaerne. Undervejs vil jeg forholde mig til Bacchis femte spørgsmål; ”What effects are produced by this representation of the “problem”?” for at kunne diskutere de mulige følger, som de respektive fremstillinger potentielt har (Bacchi, 2016, s. 20). Undervejs i dette afsnit diskuterer jeg, hvad disse tematikker betyder for fremstillinger af minoritetsetniske mænd.

”OG HVAD VI ELLERS HAR”

Alle kilderne problematiserer eller forbinder på den ene eller anden måde udsatte lokalområder og etniske minoriteter. På den måde fremstår socialt udsatte lokalområder som værende et bærende element i fremstillinger af minoritetsetniske mænd. I rapporten laves en kobling mellem islam (og herunder etnicitet) og radikaliserings, og rapportens empiri bliver her baseret næsten udelukkende på interviews foretaget i tre socialt udsatte områder (Certa Intelligence & Security, 2019). Todorovac tager udgangspunkt i sin egen virkelighed i et socialt udsat boligområde og beskriver, hvordan man må tage udgangspunkt i lokale områder, der er tilknyttet samme skoler og institutioner, fordi disse vil have samme ”problemer”. Dertil beskriver han, hvordan det i første omgang ikke giver mening at arbejde på kryds og tværs af eksempelvis skoleområder, men at dette er muligt senere i processen (bilag 1). Handleplanen, loven og Kokborg gør på hver sin måde opmærksom på, hvordan de bærende ”problemer” er parallelsamfundene. Disse har en grundlæggende præmis om at være begrænset af et lokalt område samt at have en overrepræsentation af ikke-vestlige minoriteter (Regeringen, 2018b). Handleplanen beskriver, hvordan parallelsamfund ikke er danske, og hvordan det at de består i Danmark, gør Danmark mindre sammenhængende. Dette ”problem”, at dele af Danmark angiveligt ikke er dansk, skal løses ved politisk at regulere disse og andre udsatte områder, der er i risiko for potentielt at blive ikke-danske (Regeringen, 2018a). Loven er et eksempel på en regulering, der lokalt skal afhjælpe det ikke-danske ”problem”(Obligatorisk læringstilbud, 2018). Kokborg beskriver en lille gruppe af ikke-vestlige indvandrere, der er *ufleksible*. Om denne gruppe siger Kokborg:

”Og det er typisk også den gruppe [ufleksible indvandrere], som bor i parallelsamfund, fordi de er præget af de samme værdier og normer som de sandsynligvis selv har, familierne her.” (bilag 3, l. 74)

Således beskriver Kokborg et område, hvor der er samling af sociale problemer, som er knyttet som med etnicitet. På samme side beskriver han som berørt i afsnittet *Ufleksibel* hvordan gruppen har en vis modstand mod at blive en del af det ”danske” samfund. I interviewet med Christensen spørges ind til, om det skaber et andet rum i *baba regi*, at der kun er mænd med minoritetsetniske baggrund involveret. Han svarer:

”Det er jo i boligsociale områder hvor der er nogle udfordringer, eksempelvis omkring kriminalitet, altså, som jo måske gør det anderledes. Jeg tænker ikke, at det nødvendigvis er bundet op på etniciteten, men mere på det sådan, det fællesskab og det miljø, som de her mænd, er en del af. De er jo en del af [...] Det er jo det, som motiverer mange af de her mænd i første omgang, til at blive en del af *baba* er, at de prøver at skabe nogle positive forandringer i det område de bor i.” (bilag 2, l. 131)

Således gør Christensen opmærksom på, at det ikke nødvendigvis er etniciteten, der skaber et fælles tredje for mændene involveret i *baba*, men at det er det lokalområde de bor i og en lyst til at skabe lokal forandring der. Dermed skaber Christensen også en sammenhæng mellem udsathed og etnicitet, og således et fælles tredje ikke nødvendigvis overvejende er etnicitet, men er socialt udsathed. Samlet set har alle kilderne skabt en kobling og en relation mellem at være minoritetsetnisk familie og dét at bo i et socialt udsat område. Som vist i analysen, er det forskelligt hvordan områderne fremstilles. Hvor Christensen fremstiller områderne som noget der samler og har positiv effekt på subjekterne, fremstiller eksempelvis handleplanen områderne som problematiske, og dermed har overvejende negativ effekt på subjekterne (Regeringen, 2018a). Dog er det fælles, at det er i specifikke fysiske boligområder, at reguleringen skal ske. Dette enten i kraft af politisk regulering ovenfra, eller ved at lokale subjekter går sammen. Mulige følger heraf kommer jeg ind på i afsnittet *Hvem*, da det uløseligt hænger sammen med de mulige følger af at have en bred målgruppe for politisk regulering. Som vist igennem analysen forbindes udsatte boligområderne med fremstillingerne af minoritetset-

niske subjekter, og således bliver fremstillingerne af henholdsvis minoritetsetniske subjekter og udsatte boligområder afhængige af hinanden.

DE MANGE ELLER DE FÅ

Begrebet *kultur* går igen som et væsentligt element i flere af kilderne. Især er dette det bærende element i handleplanen og i interviewet med Kokborg. Følgende afsnit behandler de to kilder som eksempler på, hvordan lignende problematiseringer kan have forskellige følger. Begge kilder beskriver kultur som et af de helt afgørende elementer for, hvorledes gruppen af ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere er en del af Danmark. Ligeledes beskriver begge kultur som noget, der kan være dansk eller ikke-dansk, og at ikke-dansk kultur er det, der er ”problemet”. Begge kilder fremstiller desuden, at ”løsningen” findes i politisk at regulere den tilgang, der er til målgruppen, samtidig med at de begge gør opmærksom på, at størstedelen ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere ikke er problematiske.

Handleplanen beskriver dog reguleringer, der er brede og berører en stor gruppe, mens Kokborg tager udgangspunkt i, at lige præcis dén måde den lille problematiske gruppe håndteres på, nødvendigvis må være anderledes end den ikke-problematiske. Således har de to kilder udgangspunkter, der ligner hinanden, men resultater, der adskiller sig markant fra hinanden. Eksempelvis beskriver Kokborg som vist i afsnitte *Best practise*, hvordan en ”løsning” i forbindelse med den gruppe, som har ikke-dansk kulturpraksis, er at kigge indad og revurdere nuværende metoder for arbejdet. I samme forbindelse beskriver Kokborg:

”Jamen fordi de her flygtige og indvandrere er ufleksible i forhold til deres kultur og religion, så bliver det jo ekstremt vigtigt at dykke ned i kulturen og religion for at se, jamen, hvad er det der skaber den her *ufleksibilitet*. Hvad er det de er bange for? Hvad er det, vi kan måske ændre os lidt, vores metoder og indsatser.” (bilag 3, l. 84).

Udover at revurdere nuværende metoder beskriver Kokborg, at det er relevant at undersøge, *hvorfor* ”de” er ufleksible, og hvad de er ”bange for”. Således har Kokborg fokus på den lille gruppe, der ikke er tilpasset, samtidig med at han har er fokus på at undersøge de bagvedliggende faktorer. I mod-

sætning hertil fremstiller handleplanen, at "løsningen" er at samle Danmark igen gennem de fire *samlingspunkter*, der alle har udgangspunkt i socialt udsatte boligområder (Regeringen, 2018a, s. 3). Således er handleplanens "løsning" baseret på de socialt udsatte boligområder, og den sigter bredt på alle der bor i områderne.

HVEM

I følgende simplificeres handleplanens "løsning" til at omhandle et bredt fokus på fysisk og social regulering af udsatte boligområder. Modsat er Kokborgs "løsning" et metodisk fokus på, hvordan systemet deler gruppen af etniske minoriteter op, samt hvordan grupperne af etniske minoriteter bliver mødt af systemet. Det afgørende element, der adskiller de to "løsninger", er respektive målgrupper. De fremstiller begge, at den største del af ikke-vestlige minoriteter er en del af det danske majoritetssamfund, samt at det er en lille gruppe af ikke-vestlige minoriteter, som ikke er en del af det danske majoritetssamfund. Som det fremgår ovenfor, er handleplanen og Kokborg i store træk enige i deres problemrepræsentation, og beskriver denne gruppe som et parallelsamfund i Danmark, og at der i disse miljøer er modstand, lav beskæftigelse og højere kriminalitet (Regeringen, 2018; bilag 3). Dog er de ikke enige i, hvordan dette "problem" skal afhjælpes.

Handleplanen har som beskrevet et bredt fokus og vil ændre grundlæggende på de fysiske områder, hvor der menes at være den største samling af de problematiske minoriteter. Heri fremstilles at "problemet" løses ved hjælp af regulering af boliggrammer, mere politi og hårdere straffe i områderne samt fokus på social regulering. Loven er et eksempel på den social regulering hvor fokus er på, at børn i områderne får mere "dansk" læring fra 1-årsalderen. Således kommer disse tiltag og sanktioner til at berøre potentielt alle, der bor i udsatte boligområder. Således vil handleplanens reguleringer berøre en stor og blandet gruppe. Kokborg beskriver derimod, hvordan man må tage fat i den lille gruppe af uflexible ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere, og finde nye metoder til at integrere dem. I den forbindelse beskriver han, hvordan det er nødvendigt at gøre op med, at det på politisk niveau ikke er muligt at snakke om kultur og religion:

"Og ved at dele dem op, så behøver vi ikke snakke om, at der er en masse der klarer sig godt – for det ved vi alle sammen, især alle os som arbejder med det her, det ved vi

udmærket godt. Men vi har altså ligesom også, altså, hvordan kommer vi til at snakke om det her, uden at blive ramt af den danske sociale kontrol, der hedder at man er racist, man er fremmedfjendsk og alt muligt. Jamen, hvis man snakker om kultur og religion som en faglig ting, ikke? Jamen det kan man gøre på den her måde, ikke?" (bilag 3, l. 79)

Således argumenterer Kokborg for en "løsning", der fokuserer på de få, der er "problemet", samt på at forstå og regulere dét i stedet. I denne "løsning" er der indbygget et opgør med den måde, hvorpå der snakkes om kultur og religion, således at det bliver muligt at snakke om netop det. Kokborg fremstiller et mere grundlæggende "problem" om, at det ikke er muligt at adressere problemstillinger politisk korrekt, som det er nu, og at man bliver påpeget som racist og fremmedfjendsk, hvis man gør. Derfor er der et mere grundlæggende opgør med den måde, minoriteter håndteres på, iboende Kokborgs "løsning".

Dermed har handleplanen og Kokborg grundlæggende forskellige løsningsforslag. Det der adskiller de to fremstillinger mest fra hinanden, er de virkninger eller følger, der er af at fremstille "løsningerne" således. Handleplanen har udvalgt sig en mindre del af den danske befolkning, og inden for den berører reguleringerne alle. Dette kan skabe en diskurs om, at der generelt er problemer i de udsatte boligområder, og at alle eller en stor gruppe heri eksempelvis er kriminelle eller "ikke danske nok" i deres opdragelse. En mulig følge ved at forebyggelsen berører alle subjekter i de udsatte boligområder er, at de oplever at blive stemplet som "forkerte" eller "ikke-dansk" og som at være i opposition til det danske majoritetssamfund. Dermed kan det have u hensigtsmæssige følger for områderne, og ydermere subjekterne i områderne, at der sigtes så bredt.

Kokborg derimod nøjedes med at problematisere en langt mindre ufleksibel gruppe, som han argumentere for, rent faktisk ér problematisk. Heri vil der kunne opstå udfordringer med at udpege, hvem der er de ufleksible. Men modsat handleplanen vil Kokborgs "løsning" ramme færre og dermed ikke udsætte en lige så stor gruppe for stempling. Kokborg lægger op til en anden eller ny måde at håndtere problematiske subjekter på, og heri lægger umiddelbart et stort defineringsansvar, af hvem

den lille gruppe af de *ufleksible* ér, og hvordan disse så skal håndteres. Dermed er Kokborgs ”løsning” med til at skabe en lille kerne, af ”dem” som ikke passer ind.

ROLLEMODEL TÆNKNING

Som beskrevet i analysen, berører nogle af kilderne *islam* (Certa Intelligence & Security, 2019)(bilag 2). I nærværende afsnit gennemgår og diskuterer jeg, hvordan henholdsvis rapporten, Todorovac, Christensen og Kokborg og fremstiller islam og religion, og hvordan denne fremstilling bliver forbundet med minoritetsetniske subjekter. Dernæst diskuteres kort mulige følger af fremstillingerne. I rapporten er ”militant islamisme” eksempelvis et bærende element, og fremstilles som den primære terrortrussel i Danmark og herunder den primære trussel i forhold til radikaliserings (Certa Intelligence & Security, 2019). Det tydeliggøres i relation til ”militant islamisme”, at det er specifikt islam denne ekstremisme lægger sig op ad og for eksempel ikke ”religiøs ekstremisme”. I interviews spørger jeg direkte ind til religion eller islam, og således blev det et element i alle interviewene. Todorovac beskriver i den forbindelse:

”Der er nogen, der har de her, og de her religion, baggrund, tradition, og nogen som der har lidt faglig erfaring. Kan du følge mig? [...] Men emner som religion eller baggrund som du nævnte i starten, det spiller ikke så stor en rolle i projektet *baba*.” (bilag 1, l. 112)

Således gør Todorovac det klart, at religion ikke umiddelbart har betydning - i hvert fald ikke i *baba regi*. I forhold til *baba regi* forholder Christensen sig også til religion. Her siger han:

”For nogle af de gutter jeg har talt med, så har man egentlig fint kunne snakke ind i religiøse sammenhænge hvor at... Og det udspringer jo også at min faglige interesse kan man sige, det er jo bare en måde at tænke det på - men der er også noget med at kigge til det sådan det, [pause] kigge til forbilleder, og kigge til det at være mand og omsorgsperson i en familie. Det kan for eksempel være, at det med en bestemt tolkning af profetens sædvaner for eksempel af en som, hvor man kan sige, at den i den proces får

man det ligesom til at hænge sammen, man får det ligesom til at passe sammen, så, så projektet med at være omsorgsperson og være far i en familie, det hænger sammen om at være en god muslim. Og det at være en god muslim for de her mænd, det handler meget om at forsøge hele tiden, uden at det nogensinde kan blive et én-til-en forhold, hele tiden at forsøge at imitere profeten forbillede. Der er sådan en rollemodelstænkning i det, som giver lidt igen, både sådan som baba er, men baba er jo ikke et religiøst projekt på den måde, men øhm, for nogle af de her mænd kan det godt, kan de her øvelse fint fortolkes ind i en religiøs kosmologi eller tænkning.” (bilag 2, l. 70)

Således fremstilles religion og islam som et helt grundlæggende og meget nærværende element for nogle af de minoritetsetniske fædre i *baba*. I Christensens fremstilling kan fædrene bruge religion, i dette tilfælde som ”den gode muslim” og ”profeten”, til at få blik for en positiv rollemodel og et element, der kan hjælpe nogle af de minoritetsetniske fædre med, hvordan de skal være ”omsorgsperson i en familie”. Idet bliver religion og islam for nogle et bærende element i *baba* regi. Det sidste eksempel jeg her vil fremhæve, er fra interviewet med Kokborg. Da jeg spørger ind til, hvordan Kokborg forholder sig til skelnen mellem religion og kultur siger han:

”Jamen jeg taler kun om religionen når det er religion, der er barrieren. Nu arbejde jeg jo kun med udfordringer, så på den måde, slipper jeg lidt lettere om det. Jeg tænker ikke ret meget over religion, før religion er udfordringen med at integrere. Og fordi man går med tørklæde eller beder fem gange om dagen, så kan man jo godt være integreret. Men i det øjeblik vi har kvinder der for eksempel ikke vil arbejde i et supermarked fordi der bliver solgt svinekød eller alkohol, så hun ikke kan arbejde der for sin religion – jamen, så bliver religionen jo et problem. Men man kan sige, det meste af der hvor jeg ser det, der er det kulturen. For vi ser de samme problemer med kristne for eksempel fra Mellemosten. De kan være lige så stok konservative og ufleksible. Så jeg går ikke så ret meget op religion. Kun hvis jeg snakker radikaliserings og ekstremisme, og religiøs social kontrol ikke mindst. Der er det selvfølgelig religion.” (bilag 3, l. 113)

Først og fremmest gør Kokborg i dette eksempel opmærksom på, hvor lidt han beskæftiger sig med religion. Han understreger her, at han kun arbejder med de ting, der er "udfordringer" i forbindelse med integration, hvorefter han tydeliggør, at han derfor ikke arbejder med religion. Det betyder i dette tilfælde, at Kokborg ikke fremstiller religion som værende et "problem" for integration. Dog gør Kokborg opmærksom på, at han arbejder med religion, når han arbejder med "radikalisering og ekstremisme, og religiøs social kontrol". Dermed får religion alligevel en rolle i Kokborgs arbejde, dog tydeliggør han, at det kun er i disse specifikke tilfælde, at det har relevans. Han siger ikke direkte, at han snakker om islam og muslimer, men ved at bruge "kristendom" som sammenligning, og bruge eksemplerne om at gå med tørklæde, bede fem gange om dagen, forholdet til svinekød og alkohol, antages at han referere til islam.

PROFETEN

Således fremstilles religion på forskellig vis som en del af problemrepræsentationerne i nogle af kilderne. Islam bliver i rapporten og i interviewet med Kokborg forbundet med radikalisering og ekstremisme. I rapporten bliver militant islamisme fremhævet som den primære radikaliserings- og terrortrussel (Certa Intelligence & Security, 2019). Således bliver islam her forbundet med noget negativt, farligt og som en potentiel trussel. I modsætning hertil ses Christensens fremstilling af islam. Christensen fremstiller islam som et fortolkningsspørgsmål og gør opmærksom på, hvordan han har oplevet, at flere fædre bruger islam og profeten som et forbillede (bilag 2). I den forbindelse beskriver han, hvordan islam kan bruges til at forstå hvordan man agerer omsorgsfuld far. Todorovac fremstiller i modsætning til Christensen ikke islam som værende et væsentligt element i *baba regi* (bilag 1).

I de fire kilder fremstilles religion, islam og islams væsentlighed for subjekter med minoritetsetnisk baggrund forskelligt, hvilket resulterer i forskellige mulige følger. Eksempelvis fastholdes "militant islamisme" som det største og væsentligste fjendebillede i rapporten. Dette selvom rapporten gør opmærksom på et ønske om at nuancere radikaliseringens- og terrortruslen i Danmark. Således kan rapporten bidrage til mediernes eksisterende forståelsesramme om islamisme som farlig. Kokborg forbinder ligeledes radikalisering med islam, men han gør opmærksom på, hvordan han ellers ikke betragter islam anderledes end kristendommen men i højere grad tillægger kulturen betydning. Kokborg giver således et nuanceret billede af islam og betydningen af religion generelt, men fasthol-

der et islamistisk fokus på radikalisering og ekstremisme. Christensens fremstilling bidrager ligeledes til en fremstilling præget af diversitet. Ved at fremhæve og tydeliggøre at islamistisk forståelse og praksis blandt andet er brugbar til at agere omsorgsfuld far, understreger Christensen islam som et fortolkningsspørgsmål. Som belyst med Christensen i kapitel to, gør han også opmærksom på, at det desuden er muligt at fortolke islam omvendt og bruge islam til at underbygge ekstremistiske handlinger. Herved bidrager Christensen med et nuanceret blik på islam, men uden at neglige andre eksisterende perspektiver. Todorovac understreger, hvordan religion ikke er væsentligt i *baba regi*.

FAMILIEN

Som belyst gennem nærværende speciale er der flere begreber og elementer, der er forbundet med fremstillingen af minoritetsetniske mænd. Det mest afgørende og gennemgående element, der bliver forbundet hermed, er den minoritetsetniske familie, hvilket jeg undersøger nærmere herunder. I den forbindelse berøres Kokborgs, lovens samt Christensens fremstillinger af minoritetsetniske familier. Endeligt vil jeg komme ind på mulige følger af fremstillingerne af minoritetsetniske familier.

Som vist i analysens kapitel to er familien et bærende element i Kokborgs fremstilling. Han tydeliggør ved brug af *familiekollektivet*, hvordan alle i familien er et kollektiv, i højere grad end de er subjekter (bilag 3). Ud fra Kokborgs fremstilling, giver det således ingen mening at diskutere, regulere eller at forsøge at forstå subjektet, uden at inddrage familien som kontekst. Kokborg beskriver med udgangspunkt i Mellemøsten, hvordan hver familie og dennes æreslag har en meget omfattende rolle som socialt og økonomisk sikkerhedsnet. Således tilbyder Kokborg en forklaring på, *hvorfor* det er nødvendigt at inddrage familieliv og -praksis i forståelsen af minoritetsetniske mænd. Loven kan i denne forbindelse ses som et eksempel på, hvordan minoritetsetniske familier bliver fremstillet. Da mænd med minoritetsetnisk baggrund er en del af de familierne, antages det at disse to fremstillinger er afhængige af hinanden.

I analysens kapitel et tydeliggøres det, hvordan loven er afledt af handleplanen, og hvordan loven er ét tiltag, der ifølge handleplanen skal bidrage til opløsning af parallelsamfund. Det beskrives, at parallelsamfund består af ikke-vestlige flygtninge, indvandrere og efterkommere. Målet er at skabe et mere samlet Danmark (Regeringen, 2018a, s. 9). Dette forstås som et eksempel på politisk regulering

af etniske minoritetsfamilier. Således får familien, og herunder familieforståelse og -praksis, en afgørende rolle i den politiske fremstilling af problematiske etniske minoriteter. Dette kan ses som et udtryk for, at handleplanen antager, at de ændringer der politisk er et ønske om, delvist skal realiseres i familien. I forlængelse heraf, antages det, at handleplanen anerkender familiens betydning for subjektet. Som det er fundet i analysens kapitel to, problematiserer loven en gruppe af udsatte etniske minoriteter som værende ikke danske nok. Til at afhjælpe dette skal obligatorisk dagtilbud med fokus på ”dansk” læring komme den problematiske gruppe til gode. Således fremstilles etniske minoritetsfamilier bosat i socialt udsatte områder som værende utilstrækkeligt ”danske”.

På tværs af kilderne fremstilles en kobling mellem etniske minoritetsfamilier og dét at være socialt udsat. Dette ses eksempelvis i handleplanen, i loven samt i Christensens interview. Som vist i afsnittet ”fodboldkampe og popcorn” beskriver Christensen, at der er nogle problemstillinger, der er særlige for minoritetsetniske familier, men at mange af problemstillingerne lige så godt kunne udspille sig i sårbare etnisk danske familier (bilag 2). Således fremstiller Christensen en konkret kobling imellem at være en socialt udsat eller sårbar familie og dét at være en minoritetsetnisk familie. Derudover ses i forbindelse med koblinger mellem minoritetsetniske familier og social udsat eller sårbarhed i henholdsvis handleplanen og loven, rapporten, interview med Todorovac samt i interview med Kokborg (Obligatorisk læringstilbud, 2018; Certa Intelligence & Security, 2019; Regeringen, 2018a)(bilag 1; bilag 3).

Christensen fremstiller ligeledes minoritetsetniske familier som værende afgørende for minoritetsetniske subjekter. I den forbindelse beskriver han eksempelvis en form for smerte for førstegenerationsindvandrere, idet deres børn som andengenerationsvandrere vokser op med en grundlæggende anden forståelse af, hvordan verden hænger sammen (bilag 2). Christensen beskriver, hvordan denne smerte er fælles for alle førstegenerationsfamilier. Således tillægges familiens vilkår og praksis en afgørende betydning for minoritetsetniske subjekter. Således er tre eksempler på hvordan fremstillinger af minoritetsetniske familier er forbundet med fremstillinger af minoritetsetniske mænd, og på hvordan minoritetsetniske familier fremstilles som værende udsat, som bærende en *andethed* og som ikke-danske.

REDUKTION ELLER UDVIDELSE

Som belyst herover er der i dokumenterne og interviewene forskellige måder at fremstille minoritetsetniske familier på. Ud fra ovenstående afsnit belyses herunder to væsentligt forskellige fremstillinger af minoritetsetniske familier. På den ene side fremstilles familierne præget af fællestræk herunder særligt som socialt udsatte og ikke-danske. Denne fremstilling ses eksempelvis i loven og bærer præg af en reduktion af familiernes indbyrdes diversitet (Obligatorisk læringstilbud, 2018). På den anden side ses en fremstilling af minoritetsetniske familier præget af indbyrdes diversitet. Diversitet mellem familierne ses eksempelvis i Christensens fremstilling (bilag 2). Her lægges vægt på indbyrdes diversitet mellem familierne herunder fortolkning af islam og kultur. Christensen fremstiller dog også, at der er særlige fællestræk ved mange minoritetsetniske familier, herunder oplevelsen af at være førstegenerationsindvandrere forældre. Det antages generelt i specialet, at der er en sammenhæng mellem hvordan grupper fremstilles i politiske dokumenter, og hvorledes grupper vil blive berørt af politiske reguleringer. Såfremt indbyrdes forskelle i familier med minoritetsetnisk baggrund ikke anerkendes, er det muligt, at regulering af etniske minoriteter vil tilgås "skævt", og at der som konsekvens heraf vil opstå misforståelser mellem etniske minoriteter og "systemet". Modsat vil opmærksomhed på forskelle mellem minoritetsetniske familier og subjekter potentielt kunne bidrage med forståelse og samarbejde mellem minoritets- og majoritetsgrupper.

DELKONKLUSION KAPITEL 3

I analysens kapitel tre har jeg diskuteret, hvordan minoritetsetniske mænd fremstilles gennem fremstilling af elementerne socialt udsatte boligområder, målgruppen for regulering, islam og minoritetsetniske familier. Som belyst er det væsentligt at undersøge elementer forbundet til fremstillinger. Derudover har jeg diskuteret mulige konsekvenser af fremstillingerne. I det følgende konkluderes kort på analysens kapitel tre.

Det konkluderes, at der i kilderne generelt laves en kobling mellem minoritetsetniske subjekter og udsatte boligområder. I forlængelse heraf er et bærende element i fremstillinger af etniske minoriteter, netop dét at de fremstilles som værende socialt udsatte. Dernæst konkluderes, at målgruppen for potentielle reguleringer er forskellige i kilderne. I kraft af eksempelvis Kokborgs fremstilling er målgruppen én lille afskåret problematisk gruppe, og i kraft af handleplanen er målgruppen derimod alle subjekter bosat i udsatte boligområder. Herefter konkluderes det, at islam i overvejende grad forbin-

des til fremstillinger af minoritetsetniske subjekter, og at islam ligeledes fremstilles forskelligt i kilderne. Her ses det, at islam i rapporten overvejende fremstilles som værende farligt, hvorimod Kokborg og Christensens fremstiller islam som en fortolkningssag, der kan hjælpe omsorgsfulde fædre. Slutteligt berører analysens kapitel tre fremstillinger af minoritetsetniske familier. Her understreges koblingen mellem minoritetsetniske mænd, subjektet og familien. Derudover konkluderes det, at minoritetsetniske familier i de politiske dokumenter overvejende fremstilles som præget af andethed, som socialt udsatte og som ikke-danske. I interviewenes fremstilling gøres opmærksom på forskellene mellem minoritetsetniske familier. Løbende diskuteres det, hvordan respektive fremstillinger kan have forskellige konsekvenser. Her er den gennemgående diskussion, at fremstillinger der bærer præg af at være reducerende, kan resultere i stemping og misforståelser mellem majoritets- og minoritetssubjekter.

KONKLUSION

Specialet undersøger hver enkel kildes fremstilling af minoritetsetniske mænd og de elementer og tematikker, der er knyttet hertil. Disse vil overordnet blive gennemgået her for afslutningsvis at kunne udlede samlet, hvordan mænd med minoritetsetnisk baggrund fremstilles i kilderne. Løbende berøres antagelser der ligger til grund herfor. Delkonklusion et og to indeholder en mere nuanceret gennemgang af henholdsvis dokumenternes og interviewenes fremstillinger. Delkonklusion tre indeholder fremstillinger af henholdsvis socialt udsatte boligområder, islam og minoritetsetniske familier på tværs af kilderne. Derudover berøres mulige følger af fremstillingerne.

Specialet tager udgangspunkt i fremstillinger og problematiseringen af mænd med minoritetsetnisk baggrund, og undersøger derudover hvilke antagelser der ligger til grund herfor. Specialet tager udgangspunkt i tre politiske dokumenter og tre kvalitative interviews. I undersøgelsen af fremstillingerne af minoritetsetniske mænd har fremstillingerne af en række andre elementer og tematikker vist sig at være tæt forbundet med den omhandlede minoritetsetniske mænd. Fremstillingerne har i arbejdet vist sig at være afhængige af hinanden, hvorfor disse også bliver belyst. Herunder har familie og ære, boligområder og parallelsamfund, kultur og værdier, dansk sprog, indvandring, faderskab og maskulinitet, religion, udsathed samt diversitet været særlige relevante elementer, som i udvalgte kilder er afhængige af hinanden. Det kan i den forbindelse konkluderes, at minoritetsetniske mænd ikke kan fremstilles eller problematiseres uafhængig af dennes kontekst, samt de elementer der skaber denne. Dette fordi fremstilling af minoritetsetniske mænd netop er i viklet ind i mange andre elementer, og at disse sammen bidrager til hinandens fremstillinger.

Overordnet fremstilles det ud fra de politiske dokumenter, at minoritetsetniske mænd er problematiske. De bor angiveligt overvejende i socialt udsatte boligområder, de er som gruppe ikke "danske" nok, og de er i højere grad end andre grupper af danskere, farlige (Obligatorisk læringstilbud, 2018; Certa Intelligence & Security, 2019; Regeringen, 2018a). Derimod skaber interviewene samlet en fremstilling af minoritetsetniske mænd som en gruppe med stor indbyrdes diversitet, herunder lægges vægt på forskellige kulturer, værdier, hverdagspraksisser og baggrunde. Dog belyses det, at minoritetsetniske mænd deler nogle grundlæggende udfordringer, eksempelvis det at være udvandret fra et land. På kryds og tværs af kilderne undersøges fælles elementer. I analysen af disse findes grundlæggende antagelser som kan have betydning for, at det er muligt at problematisere gruppen.

Herunder findes eksempelvis en fremstilling af minoritetsetniske subjekter som værende socialt udsatte og præget af ikke-danskhed samt en *andethed*. Alle kilderne inkluderer på hver sin måde en form for opdeling forud for problematiseringen dog i meget forskellig grad. Dermed problematiseres ikke *alle* minoritetsetniske subjekter. Det konkluderes slutteligt at præcisering af hvem, der er målgruppen for problematiseringen, er væsentlig for fremstillingerne. Derudover understreges diversitet i fremstillingerne af familierne som afgørende. Afslutningsvis kan det ud fra udvalgte kilder konkluderes, at der ikke er én samlet fremstilling af minoritetsetniske mænd, men derimod flere og modsatrettede fremstillinger.

LITTERATURLISTE

- Ahmed, S. (2012). On Being Included—Racism and Diversity in Institutional Life. *Duke University Press*.
- Andreassen, R. (2012). Representations of Sexuality and Race at Danish Exhibitions of “Exotic” People at the Turn of the Twentieth Century. *NORA - Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, 20(2), 126–147.
- Andreassen, R. (2019). *Der er et yndigt land: Medier, minoriteter og danskhed*. Tiderne Skifter.
- Andreassen, R., & Ahmed-Andresen, U. (2014). I can never be normal: A conversation about race, daily life practices, food and power. *European Journal of Women’s Studies*, 2(1), 25–42.
- Bacchi, C. L. (2016). *Poststructural Policy Analysis: A Guide to Practice*. Palgrave Macmillan US.
- Bacchi, C. L., & Bonham, J. (2016). Poststructural Interview Analysis: Politicizing “personhood”. I *Poststructural Policy Analysis: A Guide to Practice*. Palgrave Macmillan US.
- Bjerg, H. (2013). Hegemonisk maskulinitet—Genbesøgt. *Kvinder, køn og forskning*, 3–4.
- Obligatorisk læringstilbud, (2018).
- Certa Intelligence & Security. (2016). *Modstandskraft mod radikaliserings og voldelig ekstremisme*. Trygfonden.
- Certa Intelligence & Security. (2019). *Aktuelle udfordringer og muligheder for forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme i Danmark*. Trygfonden.
- Christensen, A.-D. (2019). Maskuliniteter, magt og intersektionalitet. *Politica: Tidsskrift for Politisk videnskab*, 51(1), 19–38.
- Christensen, A.-D., & Jensen, S. Q. (2011). Intersektionalitet som sociologisk begreb. *Dansk Sociologi*, 4(22).
- Christensen, A.-D., & Jensen, S. Q. (2014). Combining hegemonic masculinity and intersectionality. *NORMA: International Journal for Masculinity Studies*, 9(1), 60–75.
- Connell, R. W. (1995). *Masculinities*. Polity Press.
- Connell, R. W., & Messerschmidt, J. W. (2005). Hegemonic Masculinity—Rethinking the Concept. *Gender and Society*, December 2005(19), 829–259.
- Davis, K. (2008). Intersectionality as buzzword—A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful. *Feminist Theory*, 2008(9 (1)), 67–85.
- Følner, B., Johansen, S. A., Turner, S., & Hansen, G. E. (2019). *Maskulinitetsopfattelser og holdninger*

til ligestilling—Særligt blandt minoritetsetniske mænd. *Als Research*.

Følner, B., Lund, I. L., & Thomsen, J. A. (2014). *Kønsroller og social kontrol blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund*. *Als Research*.

Gerami, S. (2005). Islamist Masculinity and Muslim Masculinities. I *Handbook of Studies on Men and Masculinities* (s. 448–457). SAGE Publications.

Hervik, P. (2015). Race, “race”, racialisering, racisme og nyracisme. *Dansk Sociologi*, 26(1), 29–50.

Jensen, S. Q., Larsen, J. F., & Christensen, A.-D. (2018). Voksne etniske minoritetsmænd—Marginalisering og intersektionalitet. *Kvinder, køn og forskning*, 4, 71–83.

Jensen, T. G., & Liversage, A. (2007). *Fædre, sønner, ægtemænd—Om maskulinitet og manderoller blandt etniske minoritetsmænd* (07:28). SFI.

Järvinen, M. (2005). Interview i en interaktionistisk begrebsramme. I *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv* (s. 27–49). Hans Reitzels Forlag.

Lodahl, M. A. (2018). *Upassende opførelse. 100.000 ord imod Den Heteroseksuelle Verdensorden*. Solidaritet.

Lykke, N. (2006a). Fra epistemologi til metodologi og metode. I *Kønsforskning—En guide til feministisk teori, metodologi og skrift* (s. 159–177). Forlaget Samfundslitteratur.

Lykke, N. (2006b). Intersektionel Kønsteori. I *Kønsforskning—En guide til feministisk teori, metodologi og skrift* (s. 103–125). Forlaget Samfundslitteratur.

Marsiglio, W., & Pleck, J. H. (2005). Fatherhood and Masculinities. I *Handbook of Studies on Men and Masculinities* (s. 249–270). SAGE Publications.

Messerschmidt, J. W. (2005). Men, Masculinities, and Crime. I *Handbook of Studies on Men and Masculinities* (s. 196–213). SAGE Publications.

Nielsen, T. R., Klement, C., Jensen, S. Q., & Vitus, K. (2019a). *Kriminalitet og etniske minoriteter: Del I: En kortlægning af empiriske mønstre*. Det Kriminal Præventive Råd.

Nielsen, T. R., Klement, C., Jensen, S. Q., & Vitus, K. (2019b). *Kriminalitet og etniske minoriteter: Opsamling*. Det Kriminal Præventive Råd.

Regeringen. (2018a). *Ét Danmark uden parallelsamfund*. Justitsministeriet.

Regeringen. (2018b, marts 1). *Hvordan defineres en ghetto og et udsat boligområde?* Lokaliseret d 01.03.20 på: <https://www.regeringen.dk/nyheder/2018/ghettoudspil/definition-ghetto-og-udsatte-boligomraader/>.

Skinner, D. (2006). Racialized futures: Biologism and the Changing Politics of identity. *Social Studies of Science*, 36(3), 459–488.

Staunæs, D. (2003). Skæve køn, skæve etniciteter. *Kvinder, køn og forskning*, 1.

Staunæs, D., & Søndergaard, D. M. (2006). Intersektionalitet—Udsat for teoretisk justering. *Kvinder, køn og forskning*, 2(3).

Stormhøj, C. (2006). *Poststrukturalismer—Videnskabsteori, analysestrategi og kritik*. Samfundslitteratur.

Søndergaard, D. M., & Staunæs, D. (2005). Interview i en tangotid. I *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv* (s. 49–73). Hans Reitzels Forlag.